

BRAHMASUTRAS

॥ ब्रह्मसूत्रम् ॥

श्रीमद्वादरायणप्रणीतं

॥ ब्रह्मसूत्रम् ॥

सर्वभाष्यकारधृतपाठभेदसहितम्

विश्वभारत्यां भूतपूर्वेण व्याकरणोपाध्यायेन

श्रीकपिलेश्वरमिश्रेण

सङ्कलितम्

तत्रैव पालिसंस्कृतोपाध्यायेन

श्रीनित्यानन्दविनोदगोस्वामिना

संस्कृतम्

सूची

Foreword	...	...	...	vii
उपोद्धातः	...	...	...	11-1
ब्रह्मसूत्राणि	...	...	...	१-३०
सूत्रसूची	...	...	...	३१-४१
शब्दसूची	...	...	...	४२-६७
सूत्रसंख्या	...	...	...	६८

सङ्केतविवृतिः

नि.	निम्बार्कः	...	Chaukhamba Sanskrit Series Benares, (Sambat, 1967.)
नि२	”	...	Published by N. S. Bramhachari, Brindavan.
बल.	बलदेवः	...	Shyamlal Goswami, Calcutta, B. S. 1301.
भा.	भास्कराचार्यः	...	Chaukhamba Sanskrit Series, Benares, 1903.
म.	मध्वाचार्यः	...	Edited by Kalivara Vedanta- vagisha, Calcutta, 1876.
रा.	रामानुजाचार्यः	...	R. Venkteswar & Co., Anandamudrayantralaya, 1909.
व.	वल्लभाचार्यः	...	Asiatic Society of Bengal, Calcutta, 1897.
वि.	विज्ञानभिन्धुः	...	Chaukhamba Sanskrit Series, Benares, 1910.
श्री.	श्रीकण्ठः	...	Govt. Oriental Series, Mysore, 1903.

अधि

अधिकं पठ्यते ।

ना

नास्ति ।

परतः

परसूत्राद् गृहीत्वा पठ्यते ।

परेण

परेण सूत्रेण सह पठ्यते ।

पूर्वतः

पूर्वसूत्राद् गृहीत्वा पठ्यते ।

पूर्वेण

पूर्वसूत्रेण सह पठ्यते ।

FOREWARD

Once when I was making an attempt at a comparative and critical study of the *Brahmasūtras* it was at once found that according to different commentators there were various divergencies of the readings of the sūtras, some taking one sūtra as two, or two as one, or adding the last word of a sūtra to the beginning of the following one, or adding some new sūtras, or substituting one letter or word for another in them, thus making room for divergent interpretations. Let us give here a few examples : While other commentators, such as Śaṅkara, Rāmānuja, and so on, read *janmādy asya yataḥ* and *sāstrayonitvāt* (I. 1. 2, 3) as two different sūtras, Vallabha takes them as one. For *heyatvavacanācca* (I. 1. 8) Baladeva disagreeing with others reads *heyatvaṁ vacanācca*. Moreover, after *heyatvavacanācca* Nimbārka, Rāmānuja, and Śrīkaṇṭha add *pratijñāvirodhāt*. For *antaryāmy adhidaivādiṣu* (I. 2. 18) Rāmānuja, Śrīkaṇṭha, and Bhāskara have *adhidaivādhilokādiṣu*, while Nimbārka reads *adhidaivādhidevādilokādiṣu* Mādhva has, however, *adhidevādiṣu*. Such is the case throughout the book.

I discussed the matter with my former colleague, Pandit Kapileshvara Miśra, who served here for some years as a lecturer in Sanskrit grammar, and suggested to him to prepare an edition of the *Brahmasūtras* showing their variations as can be gathered from different commentaries. He readily accepted my suggestion and the result of his labour is now placed

before the public. It remains now for a scholar to reconstruct the B r a h m a s ū t r a s according to the light arising from the present work, for which Pandit K a p i l e s h v a r a has devoted so much of his time and energy.

In preparing this edition of the B r a h m a s ū t r a s the commentaries of the following authors have been consulted : Ś a ṅ k a r a , B h ā s k a r a , R ā m ā n u j a , N i m b ā r k a , M ā d h v a , V a l l a b h a , Ś r ī k a ṇ ṭ h a , V i j ñ ā n a b h i k ṣ u , and B a l a d e v a . Ś a ṅ k a r a 's reading has been taken as the standard.

My pupil and colleague, Pandit N i t a i v i n o d G o s w a m i has seen the book through the press, for which we offer him our best thanks.

Vidyabhavana, }
Visvabharati, }
August, 1391. }

VIDHUSHEKHARA BHATTACHARYA.

उपोद्घातः

मया किलैकदा यथामति यावच्छक्यं च सूत्रमेत्तिकया तुलनया च ब्रह्मसूत्रारयनुशीलयितुकामेन तानि तानि भाष्याणि पर्यालोचयितुं प्रवृत्तेन सपद्येव निरीक्षितं यद्भाष्यभेदेन सूत्रपाठा अपि सुबहवो भिद्यन्ते। तथा हि— कचिदेकमेव सूत्रं द्वे, द्वे वैकम्। कचित्पूर्वस्य सूत्रस्यान्तिमं पदं परस्य सूत्रस्यादौ। कचिदधिकमेव सूत्रम्। कचिद्वैकस्य सूत्रस्य वर्णविशेषो वा पदविशेषो वान्य एव। सन्त्येवमपरेऽपि भेदाः। अत्रेदं किञ्चिदुदाह्रियते। “जन्माद्यस्य यतः,” “शास्त्रयोनित्वात्” (१, १, २, ३) इति द्वे सूत्रे शङ्कर- रा मा नु जा दीनाम्। व लु भः पुनर्द्वे अप्येते एकं कृत्वा पठति। “हेयत्ववचनाच्च” (१-१-३) इत्येव सर्वेषां भाष्यकाराणां पाठः। ब ल दे व स्तु पठति “हेयत्वं वचनाच्च” इति। किञ्च निम्बा कं- रा मा नु ज- श्री क गठाः “हेयत्ववचनाच्च” इत्यत्र “प्रतिज्ञाविरोधाद्” इत्यधिकमधीयते। “अन्तर्याम्यधिदैवादिषु” (१-२-१३) इति सूत्रे “०अधिदैवाधिलोकादिषु” इति भास्कर- रा मा नु ज- श्री क गठाः, निम्बा कः पुनः “०अधिदैवाधिदेवादिलोकादिषु” इति, मा ध्व स्तु “०अधिदैवा- दिषु” इति। एवमन्यत्रापि बहु।

तदेतद्विवारितं मया मद्बन्धुना कानि चिद्वर्षाणीह पाणिनीयव्याकरणा- ध्यापकपदमधिष्ठितवता पण्डित श्री क पि ले श्व र मि श्रे ण। स च मया प्रार्थितः पाठभेदप्रदर्शनाय ब्रह्म सूत्र सङ्कलनमिदं महतानन्देनारभत। तस्यैव फलमिद- मिदानीं वाचकेभ्य उपह्रियते। अथ कश्चिदेतत्परिशीलनेन ब्रह्म सूत्राणां मूलं स्वरूपं विनिर्णयेत्, प्रयतेत वा तदर्थं सफलः स आरम्भः सङ्कलयितुः पण्डितस्य श्री क पि ले श्व र स्ये ति मन्येत।

एते ते भाष्यकारा येषां भाष्याणीह समीक्षितानि—शङ्करः, भास्करः, रा मा नु जः निम्बा कः, मा ध्वः, व लु भः, श्री क गठः, विज्ञान मित्रः, ब ल दे व श्व। शङ्करस्यैव पाठं मूले सन्निवेश्यान्येषां पाठभेदाष्टीप्पण्यां प्रदर्शिताः।

ममातिप्रियशिष्येण श्री नित्या नन्द विनोद गोस्वामिना पुस्तकमिदं मुद्रापत्रसंशोधनादिकर्मणा संस्कृतमिति परःशतास्तस्मै नः साधुवादाः।

विश्वभारती-विद्याभवनम्,
वि० सं० १९८८,
श्रावणशुक्लदशमी।

विधुशेखरभट्टाचार्यः।

॥ ब्रह्मसूत्रम् ॥

प्रथमोऽध्यायः

प्रथमः पादः

- अथातो ब्रह्मजिज्ञासा ॥ १
जन्माद्यस्य यतः ॥ २
शास्त्रयोनित्वात् ॥ ३
तत्तु समन्वयात् ॥ ४
ईक्षतेर्नाशब्दम् ॥ ५
गौणश्चेन्नात्मशब्दात् ॥ ६
तन्निष्ठस्य मोक्षोपदेशात् ॥ ७
हेयत्वावचनाच्च ॥ ८
स्वाप्ययात् ॥ ९
गतिसामान्यात् ॥ १०
श्रुतत्वाच्च ॥ ११
आनन्दमयोऽभ्यासात् ॥ १२
विकारशब्दान्नेति चेन्न प्राचुर्यात् ॥ १३
तद्वेतुव्यपदेशाच्च ॥ १४
मान्त्रवर्णिकमेव च गीयते ॥ १५
नेतरोऽनुपपत्तेः ॥ १६
भेदव्यपदेशाच्च ॥ १७
कामाच्च नानुमानापेक्षा ॥ १८

२। व. परेण ।

३। व. पूर्वण ।

८। बल. ०यत्वव'० ; रा. श्री. नि. अवि. “प्रतिज्ञाविरोधात्” ॥

१५। व. ०च गम्यते ।

१७। बल. ०देशात् ।

अस्मिन्नस्य च तद्योगं शास्ति ॥ १६
 अन्तस्तद्रमोपदेशात् ॥ २०
 भेदव्यपदेशान्न्यः ॥ २१
 आकाशस्तलिङ्गात् ॥ २२
 अत एव प्राणः ॥ २३
 ज्योतिश्चरणाभिधानात् ॥ २४
 छन्दोऽभिधानान्नेति चेन्न तथा चेतोऽर्पणनिगदात्तथा हि दर्शनम् ॥ २५
 भूतादिपादव्यपदेशोपत्तेश्चैवम् ॥ २६
 उपदेशभेदान्नेति चेन्नोभयस्मिन्नप्यविरोधात् ॥ २७
 प्राणस्तथानुगमात् ॥ २८
 न वक्तुरात्मोपदेशादिति चेदध्यात्मसम्बन्धभूमा ह्यस्मिन् ॥ २९
 शास्त्रदृष्ट्या तूपदेशो वामदेववत् ॥ ३०
 जीवमुख्यप्राणलिङ्गान्नेति चेन्नोपासा-
 त्रैविध्यादाश्रितत्वादिह तद्योगात् ॥ ३१

द्वितीयः पादः

सर्वत्र प्रसिद्धोपदेशात् ॥ १
 विवक्षितगुणोपपत्तेश्च ॥ २
 अनुपपत्तेस्तु न शारीरः ॥ ३
 कर्मकर्तृव्यपदेशाच्च ॥ ४

२५। रा. नि. ०र्पण निगमात्तं । निम्बार्कभाष्ये “चेतोऽर्पणाभिधानात्” इत्युक्तेः “०र्पणनिगदाद्” इत्येव पाठो मूल इति प्रतिभाति । वेदान्तकौस्तुभे “०र्पणनिगदात्” इत्येव पाठः । वेदान्तकौस्तुभप्रभायान्तु “०र्पणनिगमाद्” इति । उत्तरस्य तु सूत्रस्य भाष्ये “०र्पणनिगमात्” इति दृश्यते । तदेतत्पूर्वसूत्रेण न सङ्गच्छते ॥

३१। १ म. ०पासनात्रै० । २ भा. ०त्रैविध्यात् ॥

४। श्री. ०देशात् ॥

स्मृतेश्च ॥ ६

अर्भकौकस्तवात्तद्व्यपदेशाच्च नेतिचेन्न निच्चार्यरवादेवं व्योमवच्च ॥ ७

सम्भोगप्राप्तिरिति चेन्न वैशेष्यात् ॥ ८

अत्ता चराचरग्रहणात् ॥ ९

प्रकरणाच्च ॥ १०

गुहां प्रविष्टावात्मानौ हि तद्दर्शनात् ॥ ११

विशेषणाच्च ॥ १२

अन्तर उपपत्तेः ॥ १३

स्थानादिव्यपदेशाच्च ॥ १४

सुखविशिष्टाभिधानादेव च ॥ १५

श्रुतोपनिषत्कगत्यभिधानाच्च ॥ १६

अनवस्थितेरसम्भवाच्च नेतरः ॥ १७

अन्तर्याम्यधिदैवादिषु तद्वर्त्मव्यपदेशात् ॥ १८

न च स्मार्तमतद्वर्माभिलापात् ॥ १९

शारीरश्चोभयेऽपि हि भेदेनैनमधीयते ॥ २०

अदृश्यत्वादिगुणको धर्मोक्तेः ॥ २१

विशेषणभेदव्यपदेशाभ्याञ्च नेतरौ ॥ २२

रूपोपन्यासाच्च ॥ २३

वैश्वानरः साधारणशब्दविशेषात् ॥ २४

स्मर्यमाणमनुमानं स्यादिति ॥ २५

७।१ नि. ०शाच्चेति च०। भा. ०शान्नेति० ॥

१५। रा. श्री. अधि. “अत एव च स ब्रह्म” ॥ नि. अधि. “अत एव च तद् ब्रह्म” ॥

१८। १ रा. श्री. भा. नि. ०धिदैवाधिलोकादिषु त० ॥ नि. ०धिदैवाधिदेवादि-लोकादिषु त० ॥ म. ०धिदेवादिषु० ॥

१९। रा. श्री. परतः “०शारीरश्च” ॥

२०। रा. श्री. पूर्वेषां “शारीरश्च” ॥

२२। नि. ०भ्यान्नेतरौ ॥

२३। बल. अधि. “प्रकरणात्” ॥

शब्दादिभ्योऽन्तःप्रतिष्ठानाच्च^१ नेति चेन्न
 तथादृष्ट्युपदेशादसम्भवात्पुरुषमपि चैनमधीयते ॥ २६
 अत एव न देवता भूतञ्च ॥ २७
 साक्षादप्यविरोधं जैमिनिः ॥ २८
 अभिव्यक्तेरित्याश्मरथ्यः ॥ २९
 अनुस्मृतेर्बादरिः ॥ ३०
 सम्पत्तेरिति जैमिनिस्तथाहि दर्शयति ॥ ३१
 आमनन्ति चैनमस्मिन् ॥ ३२

तृतीयः पादः

द्युभ्वाद्यायतनं स्वशब्दात् ॥ १
 मुक्तोपसृप्यव्यपदेशात् ॥ २
 नानुमानमतच्छब्दात् ॥ ३
 प्राणभृच्च ॥ ४
 भेदव्यपदेशात् ॥ ५
 प्रकरणात् ॥ ६
 स्थित्यदनाभ्याञ्च ॥ ७
 भूमा सम्प्रसादादध्युपदेशात् ॥ ८
 धर्मोपपत्तेश्च ॥ ९
 अक्षरमम्बरान्तधृतेः ॥ १०

२६। १ व. श्री. म. नि. ०नान्नेति० ॥ नि. ०नान्न तथा० ॥

२ बल. ०षविधमपि० ॥

३०। बल. ०तेरिति बा० ॥

२। १ म. ०सृप्यं व्य० ॥ २ रा. श्री. ०देशाच्च ॥

३। रा. श्री. परेण० ॥

४। रा. श्री. पूर्वैण ॥

५। नि. बल. ०देशाच्च ॥

६। भा. ०शाच्च ॥

सा च प्रशासनात् ॥ ११
 अन्यभावव्यावृत्तेश्च ॥ १२
 ईक्षतिकर्मव्यपदेशात्सः ॥ १३
 दहर उत्तरेभ्यः ॥ १४
 गतिशब्दाभ्यां तथा हि दृष्टं लिङ्गञ्च ॥ १५
 धृतेश्च महिम्नोऽस्यास्मिन्नुपलब्धेः ॥ १६
 प्रसिद्धेश्च ॥ १७
 इतरपरामर्शात्स इति चेन्नासम्भवात् ॥ १८
 उत्तराच्चेदाविर्भूतस्वरूपस्तु ॥ १९
 अन्यार्थश्च परामर्शः ॥ २०
 अल्पश्रुतेरिति चेत्तदुक्तम् ॥ २१
 अनुकृतेस्तस्य च ॥ २२
 अपि च स्मर्यते ॥ २३
 शब्दादेव प्रमितः ॥ २४
 दृश्यपेक्षया तु मनुष्याधिकारत्वात् ॥ २५
 तदुपर्यपि बादरायणः सम्भवात् ॥ २६
 विरोधः कर्मणीति चेन्नानेकप्रतिपत्तेर्दर्शनात् ॥ २७
 शब्द इति चेन्नातः प्रभवात्प्रत्यक्षानुमानाभ्याम् ॥ २८
 अत एव च नित्यत्वम् ॥ २९
 समाननामरूपत्वाच्चावृत्तावप्यविरोधो^२ दर्शनात्स्मृतेश्च ॥ ३०
 मध्वादिष्वसम्भवादनधिकारं जैमिनिः ॥ ३१

१५। बल. ०तथा दृष्टं०। भाष्ये तु ०तथा हि दृष्टं० इत्येव प्रतिभाति ॥

१६। बल. ०विर्भावस्व०। भाष्ये तु ०विर्भूतस्व० इत्येव लक्ष्यते ॥

२३। रा. बल. व. नि. अपि स्म० ॥ नि. अपि तु स्म० ॥

२६। नि. ०एव नि० ॥

३०। क्वचित् समानरूपनामत्वादिति पाठः ॥

३०। १ व. ०त्वादावृत्ता०। २ वि. ०विरोधद० ॥ तद्भाष्येतु ०विरोधो
द० इत्येव दृश्यते ॥

३१। म. ०कारो जै०। भाष्ये तु ०कारं जै० इत्येव ॥

ज्योतिषि भावाच्च ॥ ३२
 भावन्तु वादरायणोऽस्ति हि ॥ ३३
 शुगस्य तदनादरश्रवणात्तदाद्रवणात्सूच्यते हि ॥ ३४
 क्षत्रियत्वगतेश्चोत्तरत्र चैत्ररथेन लिङ्गात् ॥ ३५
 संस्कारपरामर्शात्तदभावाभिलाषाच्च ॥ ३६
 तदभावनिर्धारणे च प्रवृत्तेः ॥ ३७
 श्रवणाध्ययनार्थप्रतिषेधात्स्मृतेश्च ॥ ३८
 कम्पनात् ॥ ३९
 ज्योतिर्दर्शनात् ॥
 आकाशोऽर्थान्तरत्वादिव्यपदेशात् ॥ ४१
 सुषुप्त्युत्क्रान्तयोर्भेदेन ॥ ४२
 पत्यादिशब्देभ्यः ॥ ४३

चतुर्थः पादः

आनुमानिकमप्येकेषामिति चेन्न
 शरीररूपकविन्यस्तगृहीतेर्दर्शयति च ॥ १
 सूक्ष्मन्तु तदर्हत्वात् ॥ २
 तदधीनत्वादर्थवत् ॥ ३

३३। म. भावात्तु० ॥

३४। भा. शुगस्य० ॥

३५। बल. व. म. ंयत्वावग० ॥ रा. “क्षत्रियत्वगतेश्च” इत्येकं सूत्रम्, “उत्तरत्र चैत्ररथेन लिङ्गात्” इत्यपरं सूत्रम्। श्री. “क्षत्रियत्वावगतेश्च” इति “उत्तरत्र चैत्ररथेन लिङ्गात्” इति च सूत्रद्वयम् ॥

३७। वि. भावानि० ॥

३८। रा. नि. श्री. “श्रवणाध्ययनार्थप्रतिषेधात्” इत्येकं सूत्रम्, “स्मृतेश्च” इत्यपरं सूत्रम् ॥

३९। वि. प्राणः क० ॥

४१। कचित् “त्वादित्यपदेशात्” इत्यपि पाठः ॥

४३। वि. ंभ्यश्च ॥

ज्ञेयत्वावचनाच्च ॥ ४
 वदतीति चेन्न प्राज्ञो हि प्रकरणात् ॥ ५
 त्रयाणामेव चैवमुपन्यासः प्रश्नश्च ॥ ६
 महद्वच्च ॥ ७
 चमसवदविशेषात् ॥ ८
 ज्योतिरुपक्रमा तु तथा ह्यधीयत एके ॥ ९
 कल्पनोपदेशाच्च मध्वादिवदविरोधः ॥ १०
 न संख्योपसंग्रहादपि नानाभावादतिरेकाच्च ॥ ११
 प्राणादयो वाक्यशेषात् ॥ १२
 ज्योतिषैकेषामसत्यन्ते ॥ १३
 कारणात्वेन चाकाशादिषु यथाव्यपदिष्टोक्तेः ॥ १४
 समाकर्षात् ॥ १५
 जगद्वाचित्वात् ॥ १६
 जीवमुख्यप्राणलिङ्गन्नेति चेत्तद्व्याख्यातम् ॥ १७
 अन्यार्थन्तु जैमिनिः प्रश्नव्याख्यानाभ्यामपि चैवमेके ॥ १८
 वाक्यान्वयात् ॥ १९
 प्रतिज्ञासिद्धेर्लिङ्गमाशमरथ्यः ॥ २०
 उत्क्रमिष्यत एवम्भावादित्यौडुलौमिः ॥ २१
 अवस्थितेरिति काशकृत्स्नः ॥ २२
 प्रकृतिश्च प्रतिज्ञादष्टान्तानुपरोधात् ॥ २३
 अभिध्योपदेशाच्च ॥ २४
 साक्षाच्चोभयान्नानात् ॥ २५
 आत्मकृतेः परिणामात् ॥ २६

५। म. “वदतीति चेन्न प्राज्ञो हि” इत्येकं सूत्रम्, “प्रकरणात्” इत्यपरं सूत्रम् ॥

६। वि. ०णामपि चै० ॥

७। कचित् “महत्त्वाच्च” इति पाठः ॥

९। वि. श्री. व. ०मात्तु त० ॥

१७। व. लिङ्गवदिति० ॥

२०। वि. ०लिङ्गमित्याम० ॥

२६। रा. श्री. “आत्मकृतेः” इत्येकं सूत्रम् “परिणामात्” इत्यपरं सूत्रम् ॥

योनिश्च हि गीयते ॥ २७

एतने सर्वे व्याख्याता व्याख्याताः ॥ २८

द्वितीयोऽध्यायः

प्रथमः पादः

स्मृत्यनवकाशदोषप्रसङ्ग इति चेन्नान्यस्मृत्यनवकाशदोषप्रसङ्गात् ॥ १

इतरेषां चानुपलब्धेः ॥ २

एतेन योगः प्रत्युक्तः ॥ ३

न विलक्षणत्वादस्य तथात्वं च शब्दात् ॥ ४

अभिमानिव्यपदेशस्तु विशेषानुगतिभ्याम् ॥ ५

दृश्यते तु ॥ ६

असदिति चेन्न प्रतिषेधमात्रत्वात् ॥ ७

अपीतौ तद्वत्प्रसङ्गादसमञ्जसम् ॥ ८

न तु दृष्टान्तभावात् ॥ ९

स्वपक्षदोषाच्च ॥ १०

तर्काप्रतिष्ठानादप्यन्यथानुमेयमिति चेदेवमप्यविमोक्षप्रसङ्गः ॥ ११

एतेन शिष्टापरिग्रहा अपि व्याख्याताः ॥ १२

भोक्तापत्तेरविभागश्चेत्स्याल्लोकवत् ॥ १३

तदनन्यत्वमारम्भणशब्दादिभ्यः ॥ १४

भावे चोपलब्धेः ॥ १५

सत्त्वाच्चावरस्य ॥ १६

२८। म. “व्याख्याताः” इत्येकवारमेव ॥

५। भा. ऽगताभ्याम् ॥

११। नि. वि. बल. म. ऽप्यनिर्मोक्ष० ॥ रा. “तर्काप्रतिष्ठानादपि” इत्येकं सूत्रम्

“अन्यथानुमेयमिति चेदेवमप्यनिर्मोक्षप्रसङ्गः इत्यपरं” सूत्रम् ॥ श्री.

“तर्काप्रतिष्ठानात्” इति, “अन्यथानुमेयमिति चेदेवमप्यनिर्मोक्षप्रसङ्गः”

इति च सूत्रद्वयम् ॥

१६। रा. श्री. ऽच्चापरस्य ॥

असद्व्यपदेशान्नेति चेन्न धर्मान्तरेण वाक्यशेषात् ॥ १७

युक्तेः शब्दान्तराच्च ॥ १८

पटवच्च ॥ १९

यथा च प्राणादि ॥ २०

इतरव्यपदेशाद्विताकरणादिदोषप्रसक्तिः ॥ २१

अधिकंतु भेदनिर्देशात् ॥ २२

अश्मादिवच्च तदनुपपत्तिः ॥ २३

उपसंहारदर्शनान्नेति चेन्न क्षीरवद्धि ॥ २४

देवादिवदपि लोके ॥ २५

कृत्स्नप्रसक्तिर्निरवयवत्वशब्दकोपो वा ॥ २६

श्रुतेस्तु शब्दमूलत्वात् ॥ २७

आत्मनि चैवं विचित्राश्च हि ॥ २८

स्वपक्षदोषाच्च ॥ २९

सर्वोपेता च तद्दर्शनात् ॥ ३०

विकरणत्वान्नेति चेत्तदुक्तम् ॥ ३१

न प्रयोजनवत्त्वात् ॥ ३२

लोकवत्तु लीलाकैवल्यम् ॥ ३३

वैषम्यनैर्घृण्ये न सापेक्षत्वात्तथाहि दर्शयति ॥ ३४

न कर्माविभागादिति चेन्नानादित्वात् ॥ ३५

१७। रा. नि. श्री. परेण ॥

१८। रा. नि. श्री. पूर्वैण ॥

२०। रा. व. श्री. नि. बल. ऽदिः ॥

२१। रा. ऽताकार०। अम एवायमिति लक्ष्यते ॥

२३। व. ऽतदुप० ॥

२५। बल. ऽवदिति लो० ॥

२६। वि. ऽवशब्द०। बल. ऽशब्दव्याको० ॥

३६। बल. नि. ऽपक्षेदो० ॥

३०। नि. ऽता सा त०। नि. ऽता च सा त० ॥

३५। म. न कर्मवि०। रा. श्री. नि. परेण। आ. अकस्माद्विभा० ॥

उपपद्यते चाभ्युपलभ्यते च ॥ ३६
सर्वधर्मोपपत्तेश्च । ॥ ३७

द्वितीयः पादः

रचनानुपपत्तेश्च नानुमानम् ॥ १
प्रवृत्तेश्च ॥ २
पयोऽम्बुवच्चेत्तत्रापि ॥ ३
व्यतिरेकानवस्थितेश्चानपेक्षत्वात् ॥ ४
अन्यत्राभावाच्च न तृणादिवत् ॥ ५
अभ्युपगमेऽप्यर्थाभावात् ॥ ६
पुरुषाश्मवदिति चेत्तथापि ॥ ७
अङ्गित्वानुपपत्तेश्च ॥ ८
अन्यथानुमितौ च ज्ञशक्तिवियोगात् ॥ ९
विप्रतिषेधाच्चासमञ्जसम् ॥ १०
महद्दीर्घवद्वा ह्रस्वपरिमण्डलोभ्याम् ॥ ११
उभयथापि न कर्मातिस्तदभावः ॥ १२
समवायाभ्युपगमाच्च साम्यादनवस्थितेः ॥ १३
नित्यमेव च भावात् ॥ १४
रूपादिमत्त्वाच्च विपर्ययो दर्शनात् ॥ १५
उभयथा च दोषात् ॥ १६
अपरिग्रहाच्चात्यन्तमनपेक्षा ॥ १७
समुदाय उभयहेतुकेऽपि तदप्राप्तिः ॥ १८

३६। रा. श्री. नि. पूर्वण् ॥

१। रा. श्री. परेण् ।

२। रा. श्री. पूर्वण् ॥

३। बल. ०येष्वर्था० । रा. श्री. इदं सूत्रं नवमसूत्रात्परं पठ्यते ॥

७। वि. ०वच्चेत्त० । ॥ भा. ०पत्तेः ॥

६। भा. ०तौ श० । रा. श्री. अभ्युपगमेऽप्यर्थाभावात् ॥

१६। व. ०यथापि च ॥ भा. ०यता च० ॥

इतरेतरप्रत्ययत्वादिति चेन्नोत्पत्तिमात्रनिमित्तत्वात् ॥ १६
 उत्तरोत्पादे च पूर्वनिरोधात् ॥ २०
 असति प्रतिज्ञोपरोधो यौगपद्यमन्यथा ॥ २१
 प्रतिसंख्याप्रतिसंख्यानिरोधाप्राप्तिरविच्छेदात् ॥ २२
 उभयथा च दोषात् ॥ २३
 आकाशे चाविशेषात् ॥ २४
 अनुस्मृतेश्च ॥ २५
 नासतोऽदृष्टत्वात् ॥ २६
 उदासीनानामपि चैवं सिद्धिः ॥ २७
 नाभाव उपलब्धेः ॥ २८
 वैधर्म्याच्च न स्वप्नादिवत् ॥ २९
 न भावोऽनुपलब्धेः ॥ ३०
 क्षणिकत्वाच्च ॥ ३१
 सर्वथानुपपत्तेश्च ॥ ३२
 नैकस्मिन्नसम्भवात् ॥ ३३
 एवं चात्माकात्स्न्यम् ॥ ३४
 न च पर्यायादप्यविरोधो विकारादिभ्यः ॥ ३५
 अन्त्यावस्थितेश्चोभयनित्यत्वादविशेषः ॥ ३६
 पत्युरसामञ्जस्यात् ॥ ३७
 सम्बन्धानुपपत्तेश्च ॥ ३८

१६। रा. नि. श्री. ०यत्वादुपपन्नमिति चेन्न संघातभावानिमित्तत्वात् ॥

भा. ०प्रत्ययमन्यत्वादुपपन्नमिति चेन्न संघातभावानिमित्तत्वात् ॥

२१। म. ०रोधायौ० ॥

२२। १ म. ०प्राप्तेर० ॥

२२। २ भा. ०रसम्भवः ॥

३१। नि. ०कत्वात् ॥ रा. श्री. भा. नास्ति ॥

३२। भा. म. नास्ति ॥

३६। बल. ०शेषात् ॥

३८। रा. श्री. नास्ति ॥

अधिष्ठानानुपपत्तेश्च ॥ ३६
 करणवच्चेन्न भोगादिभ्यः ॥ ४०
 अन्तवत्त्वमसर्वज्ञता वा ॥ ४१
 उत्पत्त्यसम्भवात् ॥ ४२
 न च कर्तुः करणम् ॥ ४३
 विज्ञानादिभावे वा तदप्रतिषेधः ॥ ४४
 विप्रतिषेधाच्च ॥ ४५

तृतीयः पादः

न वियदश्रुतेः ॥ १
 अस्ति तु ॥ २
 गौण्यसम्भवात् ॥ ३
 शब्दाच्च ॥ ४
 स्याच्चैकस्य ब्रह्मशब्दवत् ॥ ५
 प्रतिज्ञाहानिरव्यतिरेकाच्छब्देभ्यः ॥ ६
 यावद्विकारन्तु विभागो लोकवत् ॥ ७
 एतेन मातरिश्वा व्याख्यातः ॥ ८
 असम्भवस्तु सतोऽनुपपत्तेः ॥ ९
 तेजोऽतस्तथा ह्याह ॥ १०
 आपः ॥ ११
 पृथिव्यधिकाररूपशब्दान्तरेभ्यः ॥ १२
 तदभिध्यानादेव तु तल्लिङ्गत्सः ॥ १३

४५। भा. नास्ति ॥

३। रा. नि. बल. श्री. परेण ॥

४। रा. नि. बल. श्री. पूर्वेषां ॥

६। रा. श्री. 'प्रतिज्ञाहानिरव्यतिरेकात्' इत्येकं सूत्रम्, 'शब्देभ्यः' इत्यपरं सूत्रम् ॥

१२। नि. रा. श्री. 'पृथिवी' इत्येकं सूत्रम्, 'अधिकाररूपशब्दान्तरेभ्यः' इत्यपरं सूत्रम् ॥

१३। नि. ०नात् तु० ॥

विपर्ययेण तु क्रमोऽत उपपद्यते च ॥ १४
 अन्तरा विज्ञानमनसी क्रमेण तल्लिङ्गादिति चेन्नाविशेषात् ॥ १५
 चराचरव्यपाश्रयस्तु स्यात्तद्व्यपदेशो भाक्तस्तद्भावभावित्वान् ॥ १६
 नात्माऽश्रुतेर्नित्यत्वाच्च ताभ्यः ॥ १७
 ज्ञोऽत एव ॥ १८
 उत्क्रान्तिगत्यागतीनाम् ॥ १९
 स्वात्मना चोत्तरयोः ॥ २०
 नाणुरतच्छ्रुतेरिति चेन्नेतराधिकारात् ॥ २१
 स्वशब्दोन्मानाभ्याञ्च ॥ २२
 अविरोधश्चन्दनवत् ॥ २३
 अवस्थितिवैशेष्यादिति चेन्नाभ्युपगमाद्धृदि हि ॥ २४
 गुणाद्वा लोकवत् ॥ २५
 व्यतिरेको गन्धवत् ॥ २६
 तथा च दर्शयति ॥ २७
 पृथगुपदेशात् ॥ २८
 तद्गुणसारत्वात् तद्व्यपदेशः प्राज्ञवत् ॥ २९
 यावदात्मभावित्वाच्च न दोषस्तद्दर्शनात् ॥ ३०
 पुंस्त्वादिवत्त्वस्य सतोऽभिव्यक्तियोगात् ॥ ३१
 नित्योपलब्ध्यनुपलब्धिप्रसङ्गोऽन्यतरनियमो वान्यथा ॥ ३२
 कर्ता शास्त्रार्थवत्त्वात् ॥ ३३
 विहारोपदेशात् ॥ ३४

१४। व. नास्ति ॥

१५। भा. कस्मादुत्क्रा० ॥

२६। बल. नि. श्री. रा. परेण ॥

२७। नि. बल. श्री. तथाहि द० ॥ नि. बल. श्री. रा. पूर्वेण ॥

२९। बल. ०त्वात् त० ॥

३१। म. ०वत्तस्य० ॥

३४। रा. श्री. परेण ॥ श्री. ०शाच्च ॥

उपादानात् ॥ ३५

व्यपदेशाच्च क्रियायां न चेन्निर्देशविपर्ययः ॥ ३६

उपलब्धिवदनियमः ॥ ३७

शक्तिविपर्ययात् ॥ ३८

समाध्यभावाच्च ॥ ३९

यथा च तक्षोभयथा ॥ ४०

परात्तु तच्छ्रुतेः ॥ ४१

कृतप्रयत्नापेक्षस्तु विहितप्रतिषिद्धावैयर्थ्यादिभ्यः ॥ ४२

अंशो नानाव्यपदेशादन्यथा चापि दाशकितवादित्वमधीयत एके ॥ ४३

मन्त्रवर्णाच्च ॥ ४४

अपि च स्मर्यते ॥ ४५

प्रकाशादिवन्मैवं परः ॥ ४६

स्मरन्ति च ॥ ४७

अनुज्ञापरिहारौ देहसम्बन्धाज्ज्योतिरादिवत् ॥ ४८

असन्ततेश्चाव्यतिकरः ॥ ४९

आभास एव च ॥ ५०

अदृष्टानियमात् ॥ ५१

अभिसन्ध्यादिष्वपि चैवम् ॥ ५२

प्रदेशादिति चैन्नान्तर्भावात् ॥ ५३

३५ । रा. श्री. पूर्वेषु ॥ नि. ३५—४७ सूत्राणि अमात्परित्यक्तानि ॥

४१ । भा. ०रात्तच्छ्रु० ॥

४४ । व. रा. श्री. बल. वि. नि. ०वर्णात् ॥ निम्बार्कीयस्य वेदान्तकौस्तुभकारस्य
श्रीनिवासाचार्यस्य तु मते ०वर्णाच्च इत्येव दृश्यते ॥

४५ । बल. व. भा. अपि स्म० ॥

४६ । रा. नि. श्री. ०वत्तु नैवं० ॥

५० । नि. भा. ०भासा ए० ॥

५२ । वि. ०ष्वप्येवम् ।

५३ । रा. प्रदेशभेदादि० । २ भा. ०चेत्तन्ना० ॥

चतुर्थः पादः

तथा प्राणाः ॥ १

गौण्यसम्भवात् ॥ २

तत्प्राकृश्रुतेश्च ॥ ३

तत्पूर्वकत्वाद्वाचः ॥ ४

सप्तगतेर्विशेषितत्वाच्च ॥ ५

हस्तादयस्तु स्थितेऽतो नैवम् ॥ ६

अणवश्च ॥ ७

श्रेष्ठश्च ॥ ८

न वायुक्रिये पृथगुपदेशात् ॥ ९

चक्षुरादिवन्तु तत्सहशिष्ट्यादिभ्यः ॥ १०

अकरणत्वाच्च न दोषस्तथाहि दर्शयति ॥ ११

पञ्चवृत्तिर्मनोवद्व्यपदिश्यते ॥ १२

अणुश्च ॥ १३

ज्योतिराद्यधिष्ठानन्तु तदामननात् ॥ १४

प्राणवता शब्दात् ॥ १५

तस्य च नित्यत्वात् ॥ १६

त इन्द्रियाणि तद्व्यपदेशादन्यत्र श्रेष्ठात् ॥ १७

भेदश्रुतेः ॥ १८

वैलक्षण्याच्च ॥ १९

संज्ञामूर्तिक्लृप्तिस्तु त्रिवृत्कुर्वत उपदेशात् ॥ २०

२। रा. श्री. परेण। म. अधि. “प्रतिज्ञानुपरोधाच्च” ॥

३। रा. श्री. पूर्वण ॥

५। म. ऽगते वि० ॥

१०। भा. ऽशिष्यादिभ्यः ॥

१२। वि. ऽवृत्तेर्म० ॥

१४। भा. ऽदाम्नानात्। रा. श्री. परेण ॥

१५। रा. श्री. पूर्वण ॥

१७। व. तदिन्द्रि० ॥

१९। रा. श्री. नि. पूर्वण ॥

१६। नि. तस्य नि० ॥

१८। रा. श्री. नि० परेण ॥

मांसादि भौमं यथाशब्दमितरयोश्च ॥ २१

वैशेष्यात्तु तद्वादस्तद्वादः ॥ २२

तृतीयोऽध्यायः

प्रथमः पादः

तदन्तरप्रतिपत्तौ रंहति सम्परिष्वक्तः प्रश्ननिरूपणाभ्याम् ॥ १

त्र्यात्मकत्वात्तु भूयस्त्वात् ॥ २

प्राणगतेश्च ॥ ३

अग्न्यादिगतिश्रुतेरिति चेन्न भाक्तत्वात् ॥ ४

प्रथमेऽश्रवणादिति चेन्न ता एव ह्युपपत्तेः ॥ ५

अश्रुतत्वादिति चेन्नेष्टादिकारिणां प्रतीतेः ॥ ६

भाक्तं वाऽनात्मवित्त्वात् तथा हि दर्शयति ॥ ७

कृतात्ययेऽनुशयवान्दृष्टस्मृतिभ्यां यथेतमनेवं च ॥ ८

चरणादिति चेन्नोपलक्षणार्थेति कार्ष्णाजिनिः ॥ ९

आनर्थक्यमिति चेन्न तदपक्षेत्वात् ॥ १०

सुकृतदुष्कृते एवेति तु बादरिः ॥ ११

अनिष्टादिकारिणामपि च श्रुतम् ॥ १२

संयमने त्वनुभूयेतरेषामारोहावरोहौ तद्गतिदर्शनात् ॥ १३

स्मरन्ति च ॥ १४

अपि च सप्त ॥ १५

२२। वि. ०प्यात् त० ॥

१। बल. तदनन्तरं । भा. तदन्तरं प्र० ॥

२। भा. आत्म० ॥

४। नि. ०चेन्नाक्त० ॥

७। भा. ०क्तं चाना० ॥

८। बल. म. “कृतात्ययेऽनुशयवान् दृष्टिस्मृतिभ्याम्” इत्येकं सूत्रम्,
“यथेतमनेवं च” इत्यपरं सूत्रम् । भा. ०नेवम् ॥

११। म. रा. नि. बल. श्री. ०चेन्न तदुप० ॥

१५। रा. बल. व. नि. ०पि स० ॥

तत्रापि च तद्रूप्यापारादविरोधः ॥ १६
 विद्याकर्मणोरिति तु प्रकृतत्वात् ॥ १७
 न तृतीये तथोपलब्धेः ॥ १८
 स्मर्यतेऽपि च लोके ॥ १९
 दर्शनाच्च ॥ २०
 तृतीयशब्दाविरोधः संशोकजस्य ॥ २१
 साभाव्यापत्तिरुपपत्तेः ॥ २२
 नातिचिरेण विशेषात् ॥ २३
 अन्याधिष्ठितेषु पूर्ववदभिलाषात् ॥ २४
 अशुद्धमिति चेन्न शब्दात् ॥ २५
 रेतः सिग्योगोऽयं ॥ २६
 योनेः शरीरम् ॥ २७

द्वितीयः पादः

सन्ध्ये सृष्टिराह हि ॥ १
 निर्मानारं चैके पुत्रादयश्च ॥ २
 मायामात्रन्तु कात्स्न्येनानभिव्यक्तस्वरूपत्वात् ॥ ३
 सूत्रकश्च हि श्रुतेराचक्षते च तद्विदः ॥ ४
 पराभिध्यानात्तु तिरोहितं ततो ह्यस्य बन्धविपर्ययौ ॥ ५
 देहयोगाद्वा सोऽपि ॥ ६

१६। रा. ०पि त०। म. ०पिच यद्रूप्या० ॥

२१। व. ०तीये श० ॥ म. ०ब्दादविरो० ॥

२२। रा. श्री. नि. बल. भा. म. तत्स्वाभा० ॥

२३। भा. ०रेणावि० ॥

२४। नि. रा. व. वि. श्री. बल. म. ०ते पू० ॥

२६। भा. ०योगाच्च ॥

२७। भा. नास्ति ॥

३। रा. श्री. एतस्मात् परं ५म सूत्रं पठ्यते ॥

४। रा. श्री. ५म सूत्रात्परं पठ्यते ॥

५। रा. श्री. इदं सूत्रं तृतीयसूत्रात्परं पठ्यते ॥ भा. ०ध्यानस्तु ॥

तदभावो नाङ्गीषु तच्छ्रुतेरात्मनि च ॥ ७
 अतः प्रबोधोऽस्मात् ॥ ८
 स एव नु कर्मानुस्मृतिशब्दविधिभ्यः ॥ ९
 मुरधेऽर्धसम्पत्तिः परिशेषात् ॥ १०
 न स्थानतोऽपि परस्योभयलिङ्गं सर्वत्र हि ॥ ११
 न भेदादिति चेन्न प्रत्येकमतद्वचनान् ॥ १२
 अपि चैवमेके ॥ १३
 अरूपवदेव हि तत्प्रधानत्वात् ॥ १४
 प्रकाशवच्चैवैयर्थ्यात् ॥ १५
 आह च तन्मात्रम् ॥ १६
 दर्शयति चाथो अपि स्मर्यते ॥ १७
 अत एव चोपमा सूर्यकादिवत् ॥ १८
 अम्बुवदग्रहणात् न तथात्वम् ॥ १९
 बृद्धिहासभाक्त्वमन्तर्भावादुभयसामञ्जस्यादेवम् ॥ २०
 दर्शनाच्च ॥ २१
 प्रकृतैतावत्त्वं हि प्रतिषेधति ततो ब्रवीति च भूयः ॥ २२
 तदव्यक्तमाह हि ॥ २३
 अपि संराधने प्रत्यक्षानुमानाभ्याम् ॥ २४

६। वि. एव च क० ॥

१०। बल. ०सम्प्राप्तिः प० ॥

१२। रा. नि. श्री. भा. भेदा० ॥

१४। बल. ०देव त०। भा. अस्थूलमनश्वहस्त्वमदीर्घमशब्दमस्पर्शमरूप-
मव्ययम् ॥

१५। भा० ०वद्वै०। बल. व्यर्थम् ॥

१७। व. भा. ०थोपि० ॥

१८। भा. ०पुत्रोप० ॥

१९। भा. ०याज्ञ त० ॥

२०। म. ०भाक्त्वम०। रा. श्री. परेण ॥

२१। रा. श्री. पुत्रण ॥

प्रकाशादिवच्चैशेष्यं प्रकाशश्च कर्मण्यभ्यासात् ॥ २५

अतोऽनन्तेन तथा हि लिङ्गम् ॥ २६

उभयव्यपदेशात्त्वहिङ्गुण्डलवत् ॥ २७

प्रकाशाश्रयवद्वा तेजस्त्वान् ॥ २८

पूर्ववद्वा ॥ २९

प्रतिषेधाच्च ॥ ३०

परमतः सेतून्मानसम्बन्धभेदव्यपदेशेभ्यः ॥ ३१

सामान्यात्तु ॥ ३२

बुद्धयर्थः पादवत् ॥ ३३

स्थानविशेषात्प्रकाशादिवत् ॥ ३४

उपपत्तेश्च ॥ ३५

तथाऽन्यप्रतिषेधात् ॥ ३६

अनेन सर्वगतत्वमायामशब्दादिभ्यः ॥ ३७

फलमत उपपत्तेः ॥ ३८

श्रुतत्वाच्च ॥ ३९

धम जैमिनिरत एव ॥ ४०

पूर्व तु बादरायणो हेतुव्यपदेशात् ॥ ४१

तृतीयः पादः

सर्ववेदान्तप्रत्ययं चोदनाद्यविशेषात् ॥ १

भेदान्नेति चेन्नैकस्यामपि ॥ २

२५। श्री. ऽकाशाश्च। बल. “प्रकाशवच्चैशेष्यात्” इत्येकं सूत्रम्, “प्रकाशश्च कर्मण्यभ्यासात्” इत्यपरं सूत्रम्। म. “प्रकाशादिवच्चैशेष्यम्” इति “प्रकाशश्च कर्मण्यभ्यासात्” इति च सूत्रद्वयम्॥

२७। भा. ऽशादहि० ॥

३४। भा. नास्ति ॥

३५। नि. ऽपत्तेः। भाष्ये तु “ऽपत्तेश्च” इत्येव ॥

३६। वि. ऽधाच्च ॥

३७। नि. त्रुटितम् ॥

२। बल. भेदादिति०। रा. व. नि. ऽचेदेक०। श्री. भेदादिति चेदेकस्या० ॥

स्वाध्यायस्य तथात्वेन हि समाचारेऽधिकाराच्च सववच्च तन्नियमः ॥ ३
 दर्शयति च ॥ ४
 उपसंहारोऽर्थाभेदाद्विधिशेषवत्समाने च ॥ ५
 अन्यथात्वं शब्दादिति चेन्नाविशेषात् ॥ ६
 न वा प्रकरणभेदात्परोवरीयस्त्वादिवत् ॥ ७
 संज्ञातश्चेत्तदुक्तमस्ति तु तदपि ॥ ८
 व्याप्तिश्च समञ्जसम् ॥ ९
 सर्वाभेदादन्यत्रेमे ॥ १०
 आनन्दादयः प्रधानस्य ॥ ११
 प्रियशिरस्त्वाद्यप्राप्तिरुपचयापचयौ हि भेदे ॥ १२
 इतरेत्वर्थसामान्यात् ॥ १३
 आध्यानाय प्रयोजनाभावात् ॥ १४
 आत्मशब्दाच्च ॥ १५
 आत्मगृहीतिरितरवदुत्तरात् ॥ १६
 अन्वयादिति चेत्स्यादवधारणात् ॥ १७
 कार्याख्यानादपूर्वम् ॥ १८
 समान एवं चाभेदात् ॥ १९
 सम्बन्धादेवमन्यत्रापि ॥ २०
 न वा विशेषात् ॥ २१
 दर्शयति च ॥ २२

३। बल. “स्वाध्यायस्य तथात्वेन हि समाचारेऽधिकाराच्च” इत्येकं सूत्रम्,
 “सववच्च तन्नियमः” इत्यपरं सूत्रम् ॥
 म. “स्वाध्यायस्य तथात्वेन हि समाचारोऽधिकाराच्च” इत्येकं सूत्रम्,
 “सलिलवच्च तन्नियमः” इत्यपरं सूत्रम् ॥

७। भा. न च प्र० ॥

१०। वि. १०—२१ द्वादशसूत्राणि पादस्यादावेव पठितानि ॥

१६। भा. ०हीतेरि० ॥

१८। भा. ०पूर्वः ॥

२१। वि. १०—२१ सूत्राणि पादस्यादावेव पठितानि ॥

सन्मृदु वदन्त्यदि चातः ॥ २३

पुरुषविद्यायामिव चेतरेषामनाम्नानात् ॥ २४

वेधाद्यर्थभेदात् ॥ २५

[illegible]

साम्पराये तर्तव्याभावात्तथा ह्यन्ये ॥ २७

छन्दत उभयाविरोधात् ॥ २८

गतेर्द्यक्त्वन्मय्यऽन्त्या हि विरोधः ॥ २६

उपपन्नस्तलक्षणार्थोपलब्धेर्लोकवत् ॥ ३०

अनियमः सर्वासामविरोधः शब्दजुमान्भ्याम् ॥ ३१

यावदधिकारमवस्थितिनाधिकारिकाणाम् ॥ ३२

अक्षरधियां त्ववरोधः सानान्यतद्भावाभ्यामौपसद्वत्तदुक्तम् ॥ ३३

इयदामननात् ॥ ३४

अन्तराभूतग्रामवत्स्वात्मनः ॥ ३५

अन्यथाभेदानुपपत्तिरिति चेंनोपदेशान्तरवत् ॥ ३६

व्यतिहारो विशिषन्ति हीतरवत् ॥ ३७

सैव हि सत्यादयः ॥ ३८

२३। बल. ०तिर्द्युन्या०। भा. ०तिवद्व्या०॥

२४। नि. श्री. भा. व्यामपि चे०॥

२७ । व. सम्पराये ॥

२६ । रा. ०यधाऽन्य० । श्री. परत्र ॥

३०। म. ऽब्धेलौकिकवत्। श्री. पूर्वत्र ॥

३१। बल. ०सर्वेषामविरोधाच्चब्दः॥

श्री. नि. रा. ० सर्वेषाम० । रा. श्री. परत्र ॥

३२ । रा. श्री. पूर्वत्र । नि. ३२--३३ त्रुटिते ॥

३३। वि. ०त्वबोध०। भाष्ये तु ०त्ववबोध० इति दृश्यते। भा. ०त्वविरो०।
नि. त्रटितम् ॥

३४ । भा. ईषदा० ॥

३५ । रा. नि. श्री. परेण । भा. शाङ्खभाष्यादुरोधात्सूत्रद्वयमिदं वस्तुत एकमेव ।

३६। वि. ०पत्तेरि०। ०देशवत्। रा. श्री. नि. पूर्वख ॥

कामादीतरत्र तत्र चायतनादिभ्यः ॥ ३६
 आदरादलोपः ॥ ४०
 उपस्थितेऽतस्तद्वचनात् ॥ ४१
 तन्निर्द्धारणानियमस्तदृष्टेः पृथग्यप्रतिबन्धः फलम् ॥ ४२
 प्रदानवदेव तदुक्तम् ॥ ४३
 लिङ्गभूयस्त्वान्तद्वि बलीयस्तदपि ॥ ४४
 पूर्वविकल्पः प्रकरणात्स्यात्क्रियामानसवत् ॥ ४५
 अतिदेशाच्च ॥ ४६
 विद्यैव तु निर्द्धारणात् ॥ ४७
 दर्शनाच्च ॥ ४८
 श्रुत्यादिबलीयस्त्वाच्च न बाधः ॥ ४९
 अनुबन्धादिभ्यः प्रज्ञान्तरपृथक्त्ववद्दृष्टश्च तदुक्तम् ॥ ५०
 न सामान्यादप्युपलब्धेर्मृत्युवन्न हि लोकापत्तिः ॥ ५१
 परेण च शब्दस्य ताद्विध्यं भूयस्त्वान्वनुबन्धः ॥ ५२
 एक आत्मनः शरीरे भावात् ॥ ५३
 व्यतिरेकस्तद्भावाभावित्वान्न तूपलब्धिवत् ॥ ५४
 अङ्गाववद्धास्तु न शास्त्रासु हि प्रतिवेदम् ॥ ५५
 मन्त्रादिवद्वाऽविरोधः ॥ ५६
 भूम्नः क्रतुवज्ज्यायस्त्वं तथा हि दर्शयति ॥ ५७
 नानाशब्दादिभेदात् ॥ ५८

३६ । श्री. कामादयस्तत्र तत्र ॥

४१ । भा. ०तेऽतद्व० ॥

४५ । वि. ०ल्पप्र० ॥

४७ । बल. ०तु तन्नि० । रा. नि. श्री. परेण ॥

४८ । रा. नि. श्री. पूर्वेषां ॥

५० । बल. “अनुबन्धादिभ्यः” इत्येकं सूत्रम्, “प्रज्ञान्तरपृथक्त्ववद्दृष्टिश्च तदुक्तम्” इत्यपरम् ॥ म. “अनुबन्धादिभ्यः” इति “प्रज्ञान्तरपृथक्त्ववद्दृष्टिश्च तदुक्तम्” इति च सूत्रद्वयम् ॥

५४ । रा. नि. बल. श्री. भा. ०ङ्गावभा० ॥

विकल्पोऽविशिष्टफलत्वात् ॥ ५६

काम्यास्तु यथाकामं समुच्चीयेरन्न वा पूर्वहेत्वभावात् ॥ ६०

अङ्गेषु यथाश्रयभावः ॥ ६१

शिष्टेऽपि ॥ ६२

समाहारात् ॥ ६३

गुणसाधारण्यश्रुतेश्च ॥ ६४

न वा तत्सहभावाश्रुतेः ॥ ६५

दर्शनाच्च ॥ ६६

चतुर्थः पादः

पुरुषार्थोऽतः शब्दादिति बादरायणः ॥ १

शेषत्वात्पुरुषार्थवादो यथाऽन्येष्विति जैमिनिः ॥ २

आचारदर्शनात् ॥ ३

तच्छ्रुतेः ॥ ४

समन्वारम्भणात् ॥ ५

तद्वतो विधानात् ॥ ६

नियमाच्च ॥ ७

अधिकोपदेशात् बादरायणस्यैवं तद्दर्शनात् ॥ ८

तुल्यन्तु दर्शनम् ॥ ९

असार्वत्रिकी ॥ १०

विभागः शतवत् ॥ ११

अध्ययनमात्रवतः ॥ १२

नाविशेषात् ॥ १३

६०। वि. नास्ति ॥

६५। नि. ०भावोऽश्रु० ॥

२। वि. ०था ह्यन्ये० ॥

४। वि. ०तेश्च ॥

७। रा. श्री. ०मात् ॥

८। वि. भा. ०स्यैव त० ॥

९। व. ०ल्यं द० ॥

- स्तुतयेऽनुमतिर्वा ॥ १४
 कामकारेण चैके ॥ १५
 उपमहं च ॥ १६
 ऊर्ध्वरेतःसु च शब्दे हि ॥ १७
 परामर्शं जैमिनिरचोदना चापवदति हि ॥ १८
 अनुष्ठेयं बादरायणः साम्यश्रुतेः ॥ १९
 विधिर्वा धारणवत् ॥ २०
 स्तुतिमात्रमुपादानादिति चेन्नापूर्वत्वात् ॥ २१
 भावशब्दाच्च ॥ २२
 परिपूर्वार्था इति चेन्न विशेषितत्वात् ॥ २३
 तथा चैकवाक्यतोपबन्धात् ॥ २४
 अत एव चाग्नीन्धनाद्यनपेक्षा ॥ २५
 सर्वापेक्षा च यज्ञादिश्रुतेरश्ववत् ॥ २६
 शमदमाद्युपेतः स्यात्तथापि तु तद्विधेस्तदङ्गन्तथा तेषामवश्यानुष्ठेय-
 त्वात् ॥ २७
 सर्वान्नानुमतिश्च प्राणालये तद्दर्शनात् ॥ २८
 अवाधाच्च ॥ २९
 अपि च स्मर्यते ॥ ३०
 शब्दश्चातोऽकामकारे ॥ ३१

१६। वि. अधि॥

१८। रा. नि. श्री ०नाच्चाप० ॥

२२। व. नास्ति ॥

२३। भा. ०वार्थ इति० । परेण ॥

२४। रा. वाक्योप० । भा. पूर्वैण ॥

२६। बल. ०श्रुति० । भाष्ये तु ०श्रुतेर इत्येव ॥

२७। बल. ०तस्तु स्या० । वि. ०पित० । ०मप्यव० ॥

२८। वि. ०तिप्रा० ॥

३०। रा. व. बल. अपि स्म० ॥

३१। नि. शब्दाश्चा० । भाष्ये तु शब्द० इत्येव । रा. ०श्चास्याका० । बल. ०मचारे० ॥

विहितत्वाच्चाश्रमकर्मापि ॥ ३२
 सहकारित्वेन च ॥ ३३
 सर्वथाऽपि त एवोभयलिङ्गात् ॥ ३४
 अनभिभवं च दर्शयति ॥ ३५
 अन्तरा चापि तु तद्दृष्टेः ॥ ३६
 अपि च स्मर्यते ॥ ३७
 विशेषानुग्रहश्च ॥ ३८
 अतस्त्वितरज्ज्यायो लिङ्गाच्च ॥ ३९
 तद्भूतस्य तु^१ नातद्भावो जैमिनेरपि नियमातद्रूपाभावेभ्यः ॥ ४०
 न चाधिकारिकमपि^१ पतनानुमानात्तदयोगात् ॥ ४१
 उपपूर्वमपि^१ त्वेके भावमशनवत्तदुक्तम् ॥ ४२
 वहिस्तूभयथाऽपि स्मृतेराचाराच्च ॥ ४३
 स्वामिनः फलश्रुतेरित्यात्रेयः ॥ ४४
 आर्त्विज्यमित्यौडुलौमिस्तस्मै हि परिक्रियते ॥ ४५
 श्रुतेश्च ॥ ४६
 सहकार्यन्तरविधिः पक्षेण तृतीयं तद्वतो विध्यादिवत् ॥ ४७
 कृत्स्नभावात्तु गृहिणोपसंहारः ॥ ४८
 मौनवदितरेषामप्युपदेशात् ॥ ४९
 अनाविष्कुर्वन्नन्वयात् ॥ ५०

३४। बल. ०तत्र वो० ॥

३७। रा. व. बल. अपि स्म० ॥

३९। १ म. ०रज्यायो०। २ ०लिङ्गात्, भाष्ये “०लिङ्गाच्च” इत्येव प्रतिभाति ॥

४०। १ वि. ०स्य ना०। २ व. भा. ०मिनि र०। नि. वि. श्री. रा. भा. ०मात्तद्रू० ॥

४१। १ वि. ०मपि यजना० ॥

४२। १ रा. श्री. ०मपीत्येके०। ४२। भा. नास्ति ॥

४३। रा. ०यद्यापि०। बल. ०थास्मृ० ॥

४६। रा. श्री. नि. भा. नास्ति ॥

ऐहिकमप्यप्रस्तुतप्रतिबन्धे तद्दर्शनात् ॥ ५१

एवं मुक्तिफलानियमस्तदवस्थावधृतेस्तदवस्थावधृतेः ॥ ५२

चतुर्थोऽध्यायः

प्रथमः पादः

आवृत्तिरसकृदुपदेशात् ॥ १

लिङ्गाच्च ॥ २

आत्मेति तूपगच्छन्ति ग्राहयन्ति च ॥ ३

न प्रतीके न हि सः ॥ ४

ब्रह्मदृष्टिरुत्कर्षात् ॥ ५

आदित्यादिमतयश्चाङ्ग उपपत्तेः ॥ ६

आसीनः सम्भवात् ॥ ७

ध्यानाच्च ॥ ८

अचलत्वं चापेक्ष्य ॥ ९

स्मरन्ति च ॥ १०

यत्रैकाग्रता तत्राविशेषात् ॥ ११

आप्रायणात्तत्रापि हि दृष्टम् ॥ १२

तदधिगम उत्तरपूर्वाध्यायोरश्लेषविनाशौ तद्व्यपदेशात् ॥ १३

इतरस्याप्येवमसंश्लेषः पाते तु ॥ १४

अनारब्धकार्ये एव तु पूर्वे तदवधेः ॥ १५

११। रा. वि. श्री. व. बल. ०मप्र०। नि. ०मप्रस्तुते प्र०। भा. “ऐहिकमप्रस्तुतं प्रतिबन्धेन दर्शनात्” ॥

४। भा. प्रती० ॥

११। भा. ०तत्र वि० ॥

१२। १ रा. नि. आप्रयाणा०। २ वि. ०तथाहि० ॥

१३। १ म. ०पूर्वाध्यायतोर०। २ वि. ०तद्व्यप०। भाष्ये “०तद्व्यपदेशात्” इत्येव प्रतीकत्वेन गृहीतं दृश्यते ॥

१४। *बल. ०मश्लेषः० ॥

अग्निहोत्रादि तु तत्कार्यायैव तद्दर्शनात् ॥ १६
 अतोऽन्यापि ह्येकेषामुभयोः ॥ १७
 यदेव विद्ययेति हि ॥ १८
 भोगेन त्वितरे क्षपयित्वा सम्पद्यते ॥ १९

द्वितीयः पादः

वाङ्मनसि दर्शनाच्छब्दाच्च ॥ १
 अत एव च सर्वाण्यनु ॥ २
 तन्मनः प्राण उत्तरान् ॥ ३
 सोऽध्यक्षे तु तदुपगमादिभ्यः ॥ ४
 भुतेषु तच्छ्रुतेः ॥ ५
 नैकस्मिन्दर्शयतो हि ॥ ६
 समाना चासृत्युपक्रमादमृतत्वं चानुपोष्य ॥ ७
 तदापीतेः संसारव्यपदेशात् ॥ ८
 सूक्ष्मं प्रमाणतश्च तथोपलब्धेः ॥ ९
 नोपमर्देनातः ॥ १०
 अस्यैव चोपपत्तैरेष ऊष्मा ॥ ११
 प्रतिषेधादिति चेन्न शारीरात् ॥ १२

१६। नि. ०दि त०। वि. ०तु तत्तत्का० ॥

१७। भा. नास्ति. ॥

१८। रा. श्री. व. नि. बल. ०त्वाऽथ स० ॥

२। नि. वि. व. बल. ०एव स० ॥

४। श्री. ०क्षेण त० ॥

५। वि. .म. भा. भूतेष्वतः श्रुतेः ॥

७। वि. ०ना वा सृ० ॥

८। म. तदपी० ॥

१०। म. “०मर्दनातः” भाष्ये “०मर्दनातः” इत्येव दृश्यते ॥

११। रा. श्री. व. नि. बल. ०त्तेरूष्मा ॥

१२। रा. श्री. नि. भा. परेण ॥

स्पष्टो ह्येकेषाम् ॥ १३

स्मर्यते च ॥ १४

तानि परे तथा ह्याह ॥ १५

अविभागो वचनात् ॥ १६

तदोकोऽग्रज्वलनं तत्प्रकाशितद्वारो विद्यासामर्थ्यात्तच्छेषगत्यनुस्मृति-
योगाच्च हार्दानुगृहीतः शताधिक्या ॥ १७

रश्म्यनुसारी ॥ १८

निशि नेति चेन्न सम्बन्धस्य यावद्देहभावित्वाद्दर्शयति च ॥ १९

अतश्चायनेऽपि दक्षिणे ॥ २०

योगिनः प्रति च स्मर्यते स्मार्ते चैते ॥ २१

तृतीयः पादः

अचिरादिना तत्प्रथितेः ॥ १

वायुमब्दादविशेषविशेषाभ्याम् ॥ २

तद्वितोऽधिवरुणः सम्बन्धात् ॥ ३

आतिवाहिकास्तल्लिङ्गात् ॥ ४

उभयन्यामोहात्तत्सिद्धेः ॥ ५

वैद्युतेनैव ततस्तच्छ्रुतेः ॥ ६

कार्यं वादरिस्य गत्युपपत्तेः ॥ ७

विशेषितत्वाच्च ॥ ८

१३। रा. श्री. नि. भा. पूर्वेण ॥

१४। म. स्मार्थ्यं ॥

१६। म. “निशि नेति चेन्न सम्बन्धात्” इति “यावद्देहभावित्वाद्दर्शयति च”
इति च सूत्रद्वयम् ॥

२१। १ व. नि. बल. श्री. ० प्रति स्म० । २ रा. ० स्मर्यते ॥

२। म. वायुशब्दा० ॥

३। रा. श्री. तद्वितो० । व. “अधि वरुणाच्चाधीन्द्रप्रजापती” इत्यपरं सूत्रम् ॥

४। म. ० हिक्स्त० । वि. ० हिक्स्त०, भाष्ये “० हिक्स्त०” इत्येव लक्ष्यते ॥

५। रा. नि. श्री. भा. नास्ति ॥

सामीप्यात् तद्व्यपदेशः ॥ ६

कार्यात्यये तदध्यक्षेण सहातः परमभिधानात् ॥ १०

स्मृतेश्च ॥ ११

परं जैमिनिमुख्यत्वात् ॥ १२

दर्शनाच्च ॥ १३

न च कार्ये प्रतिपत्त्यभिसन्धिः ॥ १४

अप्रतीकालम्बनान्नयतीति^१ बादरायण उभयथा^२ दोषात्तत्क्रतुश्च ॥ १५

विशेषश्च दर्शयति ॥ १६

चतुर्थः पादः

सम्पद्याविर्भावः स्वेन शब्दात् ॥ १६

मुक्तः प्रतिज्ञानात् ॥ २

आत्मा प्रकरणात् ॥ ३

अविभागेन दृष्टत्वात् ॥ ४

ब्राह्मेण जैमिनिरुपन्यासादिभ्यः ॥ ५

चितितन्मात्रेण तदात्मकत्वादित्यौडुलौमिः ॥ ६

एवमप्युपन्यासात्पूर्वभावादविरोधं बादरायणः ॥ ७

संकरपादे^८ तु तच्छ्रुतेः ॥ ८

अत एव चानन्याधिपतिः ॥ ९

६। नि. तदुप० भाष्ये तद्व्यप० ॥

१४। रा. श्री. प्रत्यभि० ॥

१५। वि. अप्रतिका० । १ म. ०ति स बा० । २ रा. यथा च दो० । ३ बल. श्री. म. यथा च दो० ॥

१। वि. म. सम्पद्या० । भाष्ये 'सम्पद्या०' इत्येव प्रतिभाति ॥

२। वि. मुक्तः परिज्ञा०, भाष्ये "मुक्तः प्रतिज्ञा०" इत्येव ॥

४। म. ०गेनैव दृ० ॥

६। व. दात्मत्वा० ॥

८। व. ०व च त० । नि. रा. ०देव त० ॥

९। नि. वि. ०एवान० ॥

अभावं वादरिराह ह्येवम् ॥ १०

भावं^१ जैमिनिर्विकल्पामननात् ॥ ११

द्वादशाहवदुभयविधं बादरायणोऽतः ॥ १२

तन्वभावे सन्ध्यवदुपपत्तेः ॥ १३

भावे जाग्रद्वत् ॥ १४

प्रदीपवदावेशस्तथाहि दर्शयति ॥ १५

स्वाप्ययसम्पत्त्योरन्यतरापेक्षमाविष्कृतं हि ॥ १६

जगद्व्यापारवर्जं प्रकरणादसंनिहितत्वाच्च ॥ १७

प्रत्यक्षोपदेशादिति^१ चेन्नाधिकारिकमण्डलस्थोक्तैः ॥ १८

विकारावर्त्ति च तथाहि स्थितिमाह ॥ १९

दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमाने ॥ २०

भोगमात्रसाम्यलिङ्गाच्च ॥ २१

अनावृत्तिः शब्दादनावृत्तिः शब्दात् ॥ २२

१०। बल. अभावे वा० । भाष्ये ‘अभावं’ इत्येव दृश्यते ॥

११। १ बल. ‘आह ह्यैवं जै०’ । ११। २ वि. ०र्निर्विक० ॥

१३। व. तत्त्वभा० । म. तत्त्वाभा० ॥

१६। १ स्वाप्य स० । २ म. बल. ०पेक्ष्यमा० ॥

१७। म. “जगद्व्यापारवर्जम्” इत्येकं सूत्रम्, “प्रकरणादसंनिहितत्वाच्च”
इत्यपरं सूत्रम् । बल. ०तत्त्वात् ॥

१८। १ नि. ०शान्नेति० । २ बल. ०लस्योक्तेः, भाष्ये “०लस्थोक्तेः” इत्येव
म. ०लस्योक्तेः ॥

१९। वि. ०राववर्त्ति० ॥

सूत्रसूची

तारकांकितानि सूत्राणि टीप्पण्यां द्रष्टव्यानि

अंशोनानाव्यपदेशा २० ३० ४३

अक्करणत्वाच्च न २० ४० १२

*अकस्माद्विभा—२० १० ३५

अक्षरधियांत्ववरोधः ३० ३० ३३

अक्षरमम्बरान्तधृतेः १० ३० १०

अग्नि होत्रादि तु ४० १० १६

अग्न्यादिगतिश्रुतेरिति ३० १० ४

अङ्गावबद्धास्तु न ३० ३० ५६

अङ्गित्वानुपपत्तेश्च २० २० ८

अङ्गेषु यथाश्रयभावः ३० ३० ६१

अचलत्वं चापेक्ष्य ४० १० ६

अणवश्च २० ४० ७

अणुश्च २० ४० १३

अत एव च नित्यत्वम् १० ३० २६

*अत एव च सब्रह्म १० २० १५

अत एव च सर्वाण्यनु ४० २० २

अत एव चाग्नीन्धना० ३० ४० २५

अत एव चानन्याधि० ४० ४० ६

अत एव चापेमा ३० २० १८

अत एव न देवताभूतं १० २० २७

अत एव प्राणः १० १० २३

अतः प्रबोधोऽस्मात् ३० २० ८

अतश्चायनेऽपि दक्षिणे ४० २० २०

अतस्त्वितरज्ज्यायो ३० ४० ३६

अतिदेशा ३० ३० ४६

अतोऽनन्तेन तथाहि ३० २० २६

अतोऽन्यापि ह्येकेषामुभयोः ८० १० १७

अत्ता चराचर ग्रहणात् १० २० ६

अथातोब्रह्मजिज्ञासा १० १० १

अदृश्यत्वादिगुणको १० २० २१

अदृष्टानियमात् २० ३० ५१

अधिकं तु भेद निर्देशात् २० १० २२

अधिकोपदेशात् ३० ४० ८

अधिष्ठानानुपपत्तेश्च २० २० ३६

अध्ययनमात्रवतः ३० ४० १२

अनभिभवं च दर्शयति ३० ४० ३५

अनवस्थितेरसंभवाच्च १० २० १७

अनारब्धकार्ये एव ४० १० १५

अनाविष्कुर्वन्नन्वयात् ३० ४० ५०

अनावृत्तिः शब्दादना० ४० ४० २२

अनियमः सर्वासाम् ३० ३० ३१

अनिष्टादिकारिणामपि ३० १० १२

अनुकृतेस्तस्य च १० ३० २०

अनुज्ञा परिहारौ देह० २० ३० ४८

अनुपपत्तेस्तु नशारीरः १० २० ३

अनुबन्धादिभ्यः प्रज्ञा० ३० ३० ५०

अनुष्ठेयं बादरायणः ३० ४० १६

अनुस्मृतेर्वादरिः १० २० ३०

अनुस्मृतेश्च २० २० २५
 अनेन सर्वगतत्वमायाम० ३० २० ३७
 अन्तरउपपत्तेः १० २० १३
 अन्तराचापि तु तद्दृष्टेः ३० ४० ३६
 अन्तराभूत ग्रामवत्स्वा० ३० ३० ३५
 अन्तराविज्ञानमनसी २० ३० १५
 अन्तर्याम्यधिदैवादिषु १० २० १८
 अन्तवत्त्वमसर्वज्ञता वा २० २० ४१
 अन्तस्तद्धर्मोपदेशात् १० १० २०
 अन्त्यावस्थितेश्चोभय २० २० ३६
 अन्यत्राभावाच्च न २० २० ५
 अन्यथात्वं शब्दादिति ३० ३० ६
 अन्यथानुमितौ च २० २० ६
 अन्यथाभेदानुपपत्ति ३० ३० ३६
 अन्यभावव्यावृत्तेश्च १० ३० १२
 अन्याधिष्ठितेषु पूर्व ३० १० २४
 अन्यार्थं तु जैमिनिः १० ४० १८
 अन्यार्थश्चपरामर्शः १० ३० २०
 अन्वयादितिचेत्स्या ३० ३० १७
 अपरिग्रहाच्चात्यन्तमनपेक्षा २० २० १७
 अपि च सप्त ३० १० १५
 अपि च स्मर्यते १० ३० २३; २० ३० ४५,
 ४० ३०, ३७
 अपिचैवमेके ३० २० १३
 अपि च संराधने ३० २० २४
 अपीतौ तद्वत्प्रसङ्गाद् २० १० ८
 अप्रतीकालम्बनान्नय ४० ३० १५
 अवाधाच्च ३० ४० २६
 अभावं बादरिराह ह्येवम् ४० ४० १०

अभिध्योपदेशाच्च १० ४० २४
 अभिमानिव्यपदेशस्तु २० १० ५
 अभिव्यक्तेरित्याश्मरथ्यः १० २० २६
 अभिसंध्यादिष्वपिचैवम् २० ३० ५२
 अभ्युपगमेऽप्यर्थाभावात् २० २० ६
 अभ्युवदग्रहणात् ३० २० १६
 अरूपवदेवहि ३० २० १४
 अर्चिरादिना तत्प्रथितेः ४० ३० १
 अर्भकौकस्त्वात्तद्वापदे १० २० ७
 अरूपश्रुतेरितिचेत्तदुक्तम् १० ३० २१
 अवस्थितिवैशेष्यादिति २० ३० २४
 अवस्थितेरिति काशकृत्स्नः १० ४० २२
 अविभागेनदृष्टत्वात् ४० ४० ४
 अविभागोवचनात् ४० २० १६
 अविरोधश्चन्दनवत् २० ३० २३
 अशुद्धमिति चेन्नशब्दात् ३० १० २५
 अश्मादिवच्च तदनुपपत्तिः २० १० २३
 अश्रुतत्वादितिचेन्ने ३० १० ६
 असति प्रतिज्ञोपरोधो २० २० २१
 असदिति चेन्न २० १० ७
 असद्व्यपदेशान्नेति २० १० १७
 असन्ततेश्चाव्यतिकरः २० ३० ४६
 असंभवस्तुसतोऽनुपपत्तेः २० ३० ६
 असार्वत्रिकी ३० ४० १०

अस्ति तु २० ३० २

* अस्थूलमनण्वहस्व ॥ ३० २० १४

अस्मिन्नस्थ च १० १० १६

अस्यैव चोपपत्तेरेषऊष्मा ४० २० ११

आ

इ

आकाशस्तलिङ्गात् १. १. २
 आकाशे चाविशेषात् २. २. २४
 आकाशोऽर्थान्तर १. ३. ४१
 आचारदर्शनात् ३. ४. ३
 आतिवाहिकास्तलिङ्गात् ४. ३. ४
 आत्मकृतेः परिणामात् १. ४. २६
 आत्मगृहीतिरितरवदुत्तरात् ३. ३. १६
 आत्मनि चैवं विचित्रा २. १. २८
 आत्मशब्दाच्च ३. ३. १५
 आत्मा प्रकरणात् ४. ४. ३
 आत्मेति तूपगच्छन्ति ४. १. ३
 आदरादलोपः ३. ३. ४०
 आदित्यादिमतय ४. १. ६
 आध्यानाय प्रयोजना ३. ३. १४
 आनन्दमयोऽभ्यासात् १. १. १२
 आनन्दादयः प्रधानस्य ३. ३. ११
 आनर्थक्यमिति चेन्न ३. १. १०
 आनुमानिकमप्येकेषा १. ४. १०
 आपः २. ३. ११
 आप्रायणात्तत्रापि हि ४. १. १२
 आभास एव च २. ३. ५०
 आमनन्ति चैनमस्मिन् १. २. ३२
 आर्त्तिवज्यमित्यङ्गुलौमि ३. ४. ४५
 आवृत्तिरसकृदुपदेशात् ४. १. १
 आसीनः सम्भवात् ४. १. ७
 आह च तन्मात्रम् ३. २. १६

इतरपरामर्शात्स १. ३. १८
 इतरव्यपदेशाद्विता २. १. २१
 इतरस्याप्येवमसं ४. १. १४
 इतरेतरप्रत्ययत्वादिति २. २. १६
 इतरे त्वर्थसामान्यात् ३. ३. १३
 इतरेषां चानुपलब्धेः २. १. २
 इयदामननात् ३. ३. ३४

ई

ईश्वतिकर्मव्यपदेशात्सः १. ३. १३
 ईश्वतेर्नाशब्दम् १. १. ५

उ

उत्क्रमिष्यत एवं १. ४. २१
 उत्क्रान्तिगत्यागतीनाम् २. ३. १६
 उत्तराच्चेदाविर्भूतस्वरूपस्तु १. ३. १६
 उत्तरोत्पादे च पूर्वनिरोधात् २. २. २०
 उत्पत्त्यसम्भवात् २. २. ४२
 उदासीनानामपि चैवं २. २. २७
 उपदेशभेदान्नेति १. १. २७
 उपपत्तेश्च ३. २. ३५
 उपपद्यते चाप्युपलभ्यते च २. १. ३६
 उपपन्नस्तल्लक्षणा ३. ३. ३०
 उपपूर्वमपि त्वेके ३. ४. ४२
 उपमर्दं च ३. ४. १६
 उपलब्धिवदनियमः २. ३. ३७
 उपसंहारदर्शान्नेति २. १. २४
 उपसंहारोऽर्थाभेदा ३. ३. ५
 उपस्थितेऽनस्तद्वचनात् ३. ३. ४१

उपादानात् २. ३. ३५
 उभयथा च दोषात् २. २. १६
 उभयथा च दोषात् २. २. २३
 उभयथापि न कर्मा २. २. १०
 उभयव्यपदेशात्त्वहि ३. २. २७
 उभयव्यामोहात्तत्सिद्धेः ४. ३. ५

ऊ

ऊर्ध्वरेतःसु च शब्दे हि ३. ४. १७

ए

एक आत्मनः शरीरे ३. ३. ५३
 एतेन मातरिश्वा २. ३. ८
 एतेन योगः प्रयुक्तः २. १. ८
 एतेन शिष्टापरिग्रहा २. १. १२
 एतेन सर्वे व्याख्याता १. ४. २७
 एवं चात्माकात्स्न्यम् २. २. ३४
 एवं मुक्तिफलानियम ३. ४. ५२
 एवमप्युपन्यासात्पूर्व ४. ४. ७

ऐ

ऐहिकमप्यप्रस्तुतप्रति ३. ४. ५१

क

कम्पनात् १. ३. ३६
 करणवच्चेन्न भोगादिभ्यः २. २. ४०
 कर्ता शास्त्रार्थवत्त्वात् २. ३. ३३
 कर्मकर्तृव्यपदेशाच्च १. २. ४
 कल्पनोपदेशाच्च १. ४. १०
 कामकारेण चैके ३. ४. १५
 कामाच्च नानुमानापेक्षा १. १. १८

कामादीतरत्र ... ३. ३. ३६
 काम्यास्तु यथाकामं ... ३. ३. ६०
 कारणत्वेन चाकाशादिषु १. ४. १४
 कार्यं वादरिरस्यगत्यु० ४. ३. ७
 कार्याख्यानादपूर्वम् ३. ३. १८
 कार्यात्यये तदध्यक्षेण ४. ३. १०
 कृतप्रयत्नापेक्षस्तु २. ३. ४२
 कृतात्ययेऽनुशयवान् ३. १. ८
 कृत्स्नभावात्तु गृहिणो० ३. ४. ४८
 कृत्स्नप्रसक्तिर्निर्वयव० २. १. २६
 क्षणिकत्वाच्च २. २. ३१
 क्षत्रियत्वगतेश्चैत्ररथ० १. ३. ३५

ग

गतिशब्दाभ्यां तथा १. ३. १५
 गतिसामान्यात् १. १. १०
 गतेरर्थवत्त्वमुभयथा ३. ३. १८
 गुणसाधारण्यश्रुतेश्च ३. ३. ६४
 गुणाद्वालोक्वत् २. ३. २५
 गुहां प्रविष्टावात्मानौ १. २. ११
 गौणश्चेन्नात्मशब्दात् १. १. ६
 गौण्यसंभवात् २. ३. ३

” २. ४. २

च

चक्षुरादिवत्तु तत्सह २. ४. १०
 चमसवदविशेषात् १. ४. ८
 चरणादिति चेन्नोपल ३. १. ६
 चराचरव्यपाश्रयस्तु २. ३. १६
 चित्ति तन्मात्रेण तदा ४. ४. ६

छ

छन्दत उभयाविरोधात् ३. ३. २८
छन्दोऽभिधानान्नेति १. १. २५

ज

जगद्वाचित्वात् १. ८. १६
जगद्व्यापारवज्रं ४. ४. १७
जन्माद्यस्य यतः १. १. २
जीवमुख्यप्राणलिङ्गान्नेति १. १. ३१
जीवमुख्यप्राणलिङ्गान्नेति चेत् १. ४. १७
ज्ञेयत्वावचनाच्च १. ८. ४
ज्ञोऽतएव २. ३. १८
ज्योतिराद्यधिष्ठानं तु २. ४. १४
ज्योतिरुपक्रमा १. ४. ६
ज्योतिर्दर्शनात् १. ३. ४०
ज्योतिश्चरणाभिधानात् १. १. २४
ज्योतिषि भावाच्च १. ३. ३२
ज्योतिषैकैषामस्त्यन्ने १. ४. १३

त

त इन्द्रियाणि तद्व्यपदे २. ४. १७
तच्छ्रुतेः ३. ४. ४
तडितोऽधिवरुणः ४. ३. ३
तत्तु समन्वयात् १. १. ४
तत्पूर्वकत्वाद्वाचः २. ४. ४
तत्प्राकृश्रुतेश्च २. ४. ३
तत्रापि च तद्व्यापारा ३. १. १६
तथा च दर्शयति २. ३. २७
तथा चैकवाक्यतोपबन्धात् ३. ४. २४
तथान्यप्रतिषेधात् ३. २. ३६

तथा प्राणाः २. ४. १

तदधिगम उत्तरपूर्वाध ४. १. १३
तदधीनत्वादर्थवत् १. ४. ३
तदनन्यत्वमारम्भण २. १. १४
तदन्तरप्रतिपत्तौ रंहति ३. १. १
तदभावनिर्धारणे च १. ३. ३७
तदभावो नाडीषु ३. २. ७
तदभिध्यानादेव तु २. ३. १३
तदव्यक्तमाह हि ३. २. २३
तदापीतेः संसारव्यपदेशात् ४. २. ८
तदुपर्यपि बादरायणः १. ३. २६
तदोकोऽग्रज्वलनं ४. २. २७
तद्गुणसारत्वात् २. ३. २६
तद्धेतुव्यपदेशाच्च १. १. १४
तद्भूतस्य तु नातद्भावो ३. ४. ४०
तद्वतो विधानात् ३. ४. ६
तन्निर्धारणानियमः ३. ३. ४२
तन्निष्ठस्य मोक्षोपदेशात् १. १. ७
तन्मनः प्राण उत्तरात् ४. २. ३
तन्वभावे संध्यवदुपपत्तेः ४. ४. १३
तर्काप्रतिष्ठानादप्य २. १. ११
तस्य च नित्यत्वात् २. ४. १६
तानि परे तथाह्याह ४. २. १५
तुल्यं तु दर्शनम् ३. ४. ६
तृतीयशब्दावरोधः ३. १. २१
तेजोऽतस्तथाह्याह २. ३. १०
त्रयाणामेवचैवमुप १. ४. ६
त्र्यात्मकत्वात् भूयस्त्वात् ३. १. २

	द	न तु दृष्टान्तभावात् २० १० ६
दर्शनाच्च	३० १० २०	न तृतीये तथोपलब्धेः ३० १० १८
”	३० २० २१	न प्रतीके न हि सः ४० १० ४
”	३० २० ४८	न प्रयोजनवत्त्वात् २० १० ३२
”	३० २० ६६	न भावोऽनुपलब्धेः २० २० ३०
”	४० २० १३	न भेदादिति चेन्न ३० २० १२
दर्शयतश्चैवं प्रत्यक्षानुमाने	४० ४० २०	न वक्तुरात्मोपदेशादिति १० १० २६
दर्शयति च	३० २० ४	न वा तत्सहभावाश्रुतेः ३० २० ३५
” ”	३० २० २२	न वाप्रकरणभेदा ३० ३० ७
दर्शयति चाथो अपि	३० २० १७	न वायुक्रिये पृथगुपदेशात् २० ४० ६
दहर उत्तरेभ्यः	१० ३० १४	न वाविशेषात् ३० ३० २१
दृश्यते तु	२० १० ६	न वियदश्रुतेः २० ३० १
देवादिवदपि लोके	२० १० १५	न विलक्षणत्वादस्य २० १० ४
देहयोगाद्वा सोऽपि	३० २० ६	न संख्योपसंप्रहादपि १० ४० ११
द्युभ्वाद्यायतनं स्वशब्दात्	१० ३० १	न सामान्यादप्युपलब्धेः ३० ३० ५१
द्वादशाहवदुभयविधं	४० ४० १२	न स्थानतोऽपि परस्यो ३० २० ११
ध		नाणुरतच्छ्रुतेरिति २० ३० २१
धर्मजैमिनिरत एव	३० २० ४०	नातिचिरेण विशेषात् ३० १० २३
धर्मोपपत्तेश्च	१० ३० ६	नात्माश्रुतेर्नित्यत्वाच्च २० ३० १७
धृतेश्च महिम्नोऽस्या	१० ३० १६	नानाशब्दादिभेदात् ३० ३० ५८
ध्यानाच्च	४० १० ८	नानुमानमतच्छब्दात् १० ३० ३
न		नाभाव उपलब्धेः २० २० २७
न कर्माविभागादिति	२० १० ३५	नाविशेषात् ३० ४० १३
न च कर्तुः करणम्	२० २० ४३	नासतोऽदृष्टत्वात् २० २० २६
न च कार्ये प्रतिपत्यभिसंधिः	४० ३० १४	नित्यमेव च भावात् २० २० १६
न च पर्यायादप्यविरोधो	२० २० ३५	नित्योपलब्ध्यनुपलब्धि २० ३० ३२
न च स्मार्तमतद्धर्मा	१० २० १६	नियमाच्च ३० ४० ७
न चाधिकारिकमपि	३० ४० ४१	निर्मातारं चैके पुत्रादयश्च ३० २० २

निशि नेति चेन्न ४. २. १६

नेतरोऽनुपपत्तेः १. १. १६

नैकस्मिन्दर्शयतो हि ४. २. ६

नैकस्मिन्नसंभवात् २. २. ३३

नोपमर्देनातः ४. २. १०

प

पञ्चवृत्तिर्मनोवद्व्यपदिश्यते २. ४. १२

पटवच्च २. १. १६

पत्यादिशब्देभ्यः १. ३. ४३

पत्युरसामञ्जस्यात् २. २. ३७

पयोऽम्बुवच्चेत्तत्रापि २. २. ३

परं जैमिनिमुख्यत्वात् ४. ३. १२

परमतः सेतून्मानसम्ब ३. २. ३१

परात्तु तच्छ्रुतेः २. ३. ४१

पराभिध्यानात्तु ३. २. ५

परामर्शं जैमिनि ३. ४. १८

परेण च शब्दस्य ३. ३. ५२

पारिप्लवार्था इति चेन्न ३. ४. २३

पुंस्त्वादिवत्त्वस्य २. ३. ३१

पुरुषविद्यायामिव ३. ३. २४

पुरुषार्थोऽतःशब्दा ३. ४. १

पुरुषाश्मवदिति चेत्तथापि २. २. ७

पूर्वं तु बादरायणो ३. २. ४१

पूर्वविकल्पः प्रकरणा ३. ३. ४५

पूर्ववद्वा ३. २. २६

पृथगुपदेशात् २. ३. २८

पृथिव्यधिकाररूप २. ३. १२

प्रकरणाच्च १. २. १०

प्रकरणात् १. ३. ६

प्रकाशवच्चवैयर्थ्यान् ३. २. १५

प्रकाशादिवच्चवैशेष्यं ३. २. २५

प्रकाशादिवन्नैवं परः २. ३. ४६

प्रकाशाश्रयवद्वा तेजस्त्वान् २. २. २८

प्रकृतिश्च प्रतिज्ञा १. ४. २३

प्रकृतैतावत्त्वं हि ३. २. २२

* प्रतिज्ञानुरोधाच्च २. ४. २

* प्रतिज्ञाविरोधात् १. १. ८

प्रतिज्ञासिद्धेर्लिङ्गमा १. ४. २०

प्रतिज्ञाहानिरव्यतिरेका २. ३. ६

प्रतिषेधाच्च ३. २. ३०

प्रतिषेधादिति चेन्न ४. २. १२

प्रतिसंख्याप्रतिसंख्या २. २. २२

प्रत्यक्षोपदेशादिति ४. ४. १८

प्रथमेऽश्रवणादिति ३. १. ५

प्रदानवदेव तदुक्तम् ३. ३. ४३

प्रदीपवदावेशस्तथाहि ४. ४. १५

प्रदेशादिति चेन्नान्त २. ३. ५३

प्रवृत्तेश्च २. २. २

प्रसिद्धेश्च १. ३. १७

प्राणगतेश्च ३. १. ३

प्राणभृच्च १. ३. ४

प्राणवता शब्दात् ३. ४. १५

प्राणस्तथानुगमात् १. १. २८

प्राणादयो वाक्यशेषात् १. ४. १२

प्रियशिरस्त्वाद्यप्राप्ति ३. ३. १२

फ

फलमत उपपत्तेः ३. २. ३८

ब

बहिस्तृभयथापि ३. ४. ४३

बुद्ध-यर्थः पादवत् ३. २. ३३

ब्रह्मदृष्टिस्तर्कात् ८. १. ५

ब्राह्मणे जैमिनिरुप ४. ४. ५

भ

भाक्तं वानात्मवित्त्वा ३. १. ७

भावं जैमिनिर्विकल्पा ४. ४. ११

भावं तु बादरायणो १. ३. ३३

भावशब्दाच्च ३. ४. २२

भावे चोपलब्धेः २. १. १५

भावे जाग्रद्वत् ४. ४. १४

भूतादिपादव्यपदेशो १. १. २६

भूतेषु तच्छ्रुतेः ४. २. ५

भूमा सम्प्रसादाद् १. ३. ८

भूम्नः क्रतुवज्ज्यायस्त्वं ३. ३. ५७

भेदव्यदेशाच्च १. १. २१

भेदव्यपदेशाच्चान्यः १. १. २१

भेदव्यपदेशात् १. ३. ५

भेदश्रुतेः २. ४. १८

भेदान्नेति चेन्नैकस्यामपि ३. ३. २

भोक्तापत्तेरविभाग २. १. १३

भोगमात्रसाम्यलिङ्गाच्च ४. ४. २१

भोगेन त्वितरे ४. १. १६

म

मध्वादिष्वसम्भवाद् १. ३. ३१

मन्त्रवर्णाच्च २. ३. ४४

मन्त्रादिवद्वाविरोधः ३. ३. ५६

महद्दीर्घवद्वा ह्रस्वपरि. २. २. ११

महद्वच्च १. ४. ७

माँसादिभौमं यथा २. ४. २१

मान्त्रवर्णिकमेव च गीयते १. १. १५

मायामात्रं तु कात्स्न्येना ३. २. ३

मुक्तः प्रतिज्ञानात् ४. ४. २

मुक्तोपसृप्यव्यपदेशात् १. ३. २

मुग्धेऽर्धसंपत्तिः ३. २. १०

मौनवदितरेषामप्युपदेशात् ३. ४. ४६

य

यत्रैकाग्रता तत्राविशेषात् ४. १. ११

तथा च तक्षोभयथा २. ३. ४०

यथा च प्राणादि २. १. २०

यदेव विद्येति हि ४. १. १८

यावदधिकारमवस्थिति ३. ३. ३२

यावदात्मभावित्वाच्च २. ३. ३०

यावद्विकारं तु विभागो २. ३. ७

युक्तेः शब्दान्तराच्च २. १. १८

योगिनः प्रति च स्मर्यते ४. २. २१

योनिश्च हि गीयते १. ४. २७

योनेः शरीरम् ३. १. ७७

र

रचनानुपपत्तेश्च नानु २. २. १

रश्म्यनुसारी ४. २. १८

रूपादिमत्वाच्च २. २. १५

रूपोपन्यासाच्च १. २. २३

रेतः सिग्योगो ३. १. २६

ल

लिङ्गभूयस्त्वात्तद्धि ३. ३. ४४

लिङ्गाच्च ४. १. २

लोकवत्तु लोलाकैवल्यम् २. १. ३३

व

वदतीति चेन्न १. ४. ५

वाक्यान्वयात् १. ४. १६

वाङ्मनसि दर्शनाच्छब्दाच्च ४. २. १

वायुमब्दादविशेषविशेषा ४. ३. २

विकरणत्वान्नेति चेत्तदुक्तम् २. १. ३१

विकल्पोऽविशिष्टफलत्वात् ३. ३. ५६

विकारावर्ति च तथा हि ४. ४. १६

विकारशब्दान्नेति चेन्न १. १. १३

विज्ञानादिभावे वा २. २. ४४

विद्याकर्मणोरिति तु ३. १. १७

विद्यैव तु निर्धारणात् ३. ३. ४७

विधिर्वा धारणवत् ३. ४. २०

विपर्ययेण तु क्रमोऽत २. ३. १४

विप्रतिषेधाच्च २. २. ४५

विप्रतिषेधाच्चासमञ्जसम् २. २. १०

विभागः शतवत् ३. ४. ११

विरोधः कर्मणीति चेन्न १. ३. २७

विवक्षितगुणोपपत्तेश्च १. २. २

विशेषं च दर्शयति ४. ३. १६

विशेषणभेदव्यपदेशाभ्यां १. २. २२

विशेषणाच्च १. २. १२

विशेषानुग्रहश्च ३. ४. ३८

विशेषितत्वाच्च ४. ३. ८

विहारोपदेशान् २. ३. ३४

विहितत्वाच्चाश्रमकर्माणि ३. ४. ३२

वृद्धिहासभात्तवमन्त ३. २. २०

वेधाद्यर्थभेदात् ३. ३. २५

वैद्युतेनैव ततस्तच्छ्रुतेः ४. ३. ६

वैधर्भ्याच्च न स्वप्रादिवत् २. २. २६

वैलक्षण्याच्च २. ४. १६

वैशेष्यात्तु तद्वादस्तद्वादः २. ४. २२

वैश्वानरः साधारणशब्द १. २. २४

वैषम्यनैर्घृण्ये न २. १. ३४

व्यतिरेकस्तद्भावाभा ३. ३. ५४

व्यतिरेकानवस्थितेश्च २. २. ४

व्यतिरेको गन्धवत् २. ३. २६

व्यतिहारो विशिषन्ति ३. ३. ३७

व्यपदेशाच्च क्रियायां २. ३. ३६

व्याप्तेश्च समञ्जसम् ३. ३. ६

श

शक्तिविपर्ययात् २. ३. ३८

शब्द इति चेन्नातः १. ३. २८

शब्दविशेषात् १. २. ५

शब्दश्चातोऽकामकारे ३. ४. ३१

शब्दाच्च २. ३. ४

शब्दादिभ्योऽन्तप्रति १. २. २६

शब्दादेव प्रमितः १. ३. २४

शमदमाद्युपेतः ३. ४. २७

शारीरश्चोभयेऽपि हि १. २. २०

शास्त्रदृष्ट्यात्पदेशः १. १. ३०

शास्त्रयोनित्वात् १. १. ३

शिष्टेश्च ३. ३. ६२

शुगस्य तदनादरश्च १. ३. ३४

शेषत्वात्पुरुषार्थवादः ३. ४. २

श्रवणाध्ययनार्थप्रति १. ३. ३८

श्रुतत्वाच्च १. १. ११

” ३. २. २६

श्रुतेश्च ३. ४. ४६

श्रुतेस्तु शब्दमूलत्वात् २. १. २७

श्रुतोपनिषत्कग्याभि १. २. २६

श्रुत्यादिबलीयस्त्वाच्च न ३. ३. ४६

श्रेष्ठश्च २. ४. ८

स

संज्ञातश्चेत्तदुक्तमस्ति तु ३. ३. ८

संज्ञामूर्तिष्कमिस्तु २. ४. २०

संयमने त्वनुभूयेतरेषामा ३. १. १३

संस्कारपरामर्शात्तदु १. ३. ३६

स एव तु कर्मानुसृष्ट ३. २. ६

संकल्पादेव तु तच्छ्रुतेः ४. ४. ८

सत्त्वाच्चावरस्य २. १. १६

संध्ये सृष्टिराह हि ३. २. १

सप्त गतेर्विशेषितत्वाच्च २. ४. ५

समन्वारम्भणात् ३. ४. ५

समवायाभ्युपगमाच्च २. २. १३

समाकर्षात् १. ४. १५

समाध्यभावाच्च २. ३. ३६

समान एवं चाभेदात् ३. ३. १६

समाननामरूपत्वाच्च १. ३. ३०

समाना चासृत्युप ४. २. ५

समाहारात् ३. ३. ३३

समुदाय उभयहेतुके २. २. १८

संपत्तेरिति जैमिनिस्तथा १. २. ३१

संपद्याविर्भावः स्वेन ४. ४. १

सम्बन्धादेवमन्यत्रापि ३. ३. २०

सम्बन्धानुपपत्तेश्च २. २. ३८

संभृतिद्युव्याप्यपि चातः ३. ३. २३

संभोगप्राप्तिरितिचेन्न १. २. ८

सर्वत्र प्रसिद्धोपदेशात् १. २. १

सर्वथानुपपत्तेश्च २. २. २२

सर्वथापि त एवो ३. ४. ३४

सर्वधर्मोपपत्तेश्च २. १. ३७

सर्ववेदान्तप्रत्ययं ३. ३. १

सर्वान्नानुमतिश्च प्राणा ३. ४. २८

सर्वापेक्षा च यज्ञादि ३. ४. २६

सर्वाभेदादन्यत्रेमे ३. ३. १०

सर्वोपेता च तद्दर्शनात् ३. ४. ३३

सहकारित्वेन च ३. ४. ३३

सहकार्यन्तरविधिः ३. ४. ४७

साक्षाच्चोभयाम्नानात् १. ४. २५

साक्षादप्यविरोधं जैमिनिः १. २. २८

सा च प्रशासनात् १. ३. ११

साभाव्यापत्तिरुपपत्तेः ३. १. २२

सामान्यात्तु ३. २. ३२

सामोप्यात्तु तद्व्यपदेशः ४. ३. ६

साम्पराये तर्तव्याभा ३. ३. २७

सुकृतदुष्कृते एवेति ३. १. २१

सुखविशिष्टाभिधानादेव च १. २. १४

सुषुप्त्युत्क्रान्त्योर्भेदेन १. ३. ४२

सूक्ष्मं तु तदर्हत्वात् १. ४. २

सूक्ष्मं प्रमाणतश्च ४. २. ६

सूचकश्च हि श्रुतेः ३. २. ४

सैव हि सत्यादयः ३. ३. ३८

सोऽध्यक्षे तु तदुपगमादिभ्यः ४. २. ४

स्तुतयेऽनुमतिर्वा ३. ४. १४

स्तुतिमात्रमुपादाना ३. ४. २१

स्थानविशेषात्प्रकाशादिवत् ३. २. ३४

स्थानादिव्यपदेशाच्च १. २. १४

स्थित्यदनाभ्यां च १. ३. ७

स्पष्टोद्बोकेषाम् ४. २. १३

स्मरन्ति च २. ३. ४७;

३. १. १४; ४. १. १०;

स्मर्यते च ४. २. १४

स्मर्यतेऽपि च लोके ३. १. १६

स्मर्यमाणमनुमानं १. २. २६

स्मृतेश्च १. २. ६; ४. ३. ११

स्मृत्यनवकाशदोषप्रसङ्ग २. १. १

स्याच्चैकस्य ब्रह्मशब्दवत् २. ३. ४

स्वपक्षदोषाच्च २. १. १०; २. १. २६

स्वशब्दोन्मानाभ्यां च २. ३. २२

स्वात्मना चोत्तरयोः २. ३. २०

स्वाध्यायस्य तथात्वेन ३. ३. ३

स्वाप्ययसंपत्त्योरन्यतरापे ४. ४. १६

स्वाप्ययात् १. १. ६

स्वामिनः फलश्रुते ३. ४. ४४

ह

हस्तादयस्तु स्थितेऽतो २. ४. ६

हानौ तूपायनशब्देन ३. ३. २६

हृद्यपेक्षया तु मनु १. ३. २६

हेयत्वावचनाच्च १. १. ७

शब्दसूची

अकङ्गणात् २. १. २१

अकरणत्वात् २. ४. ११

अकामकारे ३. ४. ३१

अकात्स्न्यम् २. २. ३४

अक्षर ३. ३. ३३

अक्षरम् १. ३. १०

अग्नि ३. १. ४; ४. २६; ४. १. १६

अग्न ४. २. १७

अग्रहणात् ३. २. १६

अघयोः ४. १. १३

अङ्ग ३. ३. ५५

अङ्गुतया ३. ४. २७

अङ्गावबद्धाः ३. ३. ५५

अङ्गित्व २. २. ८

अङ्गे ४. १. ६

अङ्गेषु ३. ३. ६१

अचलत्वम् ४. १. ६

अचोदना ३. ४. १८

अणवः २. ४. ७

अणुः २. ३. २१; ४. १३

अतः १. १. १, २३; २. २७; ३. २८,

२६; २. १. १२; ३. १०, १४, १८;

४. ६; ३. २. ८, १८, २६, ३१,

३८, ४०, ३. २३, ४१; ४. १,

२५, ३१, ३६; ४. १, १७; २. २,

१०, २०; ३. १०; ४. ६, १२

अतच्छब्दात् १. ३. ३

अतच्छ्रुतेः २. ३. २१

अन्ता १. २. ६

अतद्धर्म १. २. १६

अतद्भवः ३. ४. ४०

अतद्रूप ३. ४. ४०

अतद्वचनान् ३. २. १३

अतिचिरेण ३. १. २३

अतिदेशात् ३. ३. ४६

अतिरेकात् १. ४. १२

अत्यन्तम् २. २. १७

अत्यये ३. १. ८; ४. २६;

४. ३. १०

अथ १. १. १, ३. १. २६

अथो ३. २. १७

अदनाभ्याम् १. ३. ७

अदृश्यत्व १. २. २१

अदृष्ट २. ३. ६१

अदृष्टत्वात् २. २. २६

अदोषात् ४. ३. १५

अधि ४. ३. ३

अधिक ३. ४. ८

अधिकम् २. १. २२

अधिक्या ४. २. १७

अधिकार २. ३. १२

अधिकारत्वात् २. ३. २५

अधिकारम् ३. ३. ३२

अधिकारात् २. ३. ११ ; ३. ३. ३

अधिगमे ४. १. १३

अधिदैव १. २. १८

अधिपतिः ४. १. ६

अधिष्ठान २. २. ३६

अधिष्ठानम् २. ४. १४

अधिष्ठितेषु ३. १. २४

अधीनत्वात् १. १. ३

अधीयते १. २. २०, २६;

४. ६; २. ३. ४३

अध्यक्षे ४. २. ४

अध्यक्षेण ४. ३. १०

अध्ययन १. ३. ३८

अध्ययनमात्रवतः ३. ४. १२

अध्यात्म १. १. २६

अध्युपदेशात् १. ३. ८

अधिकारम् १. ३. ३१

अनन्तेन ३. २. २६

अनन्य ४. ४. ६

अनन्यत्वम् २. १. १४

अनन्याधिपति ४. ४. ६

अनपेक्षत्वात् २. २. ४

अनपेक्षा २. २. १७; ३. ४. २५

अनभिभवम् ३. ४. ३५

अनभिव्यक्त ३. २. ३

अनवकाश २. १. १

अनवस्थितः १. २. १७; २. २. ४, १३

अनात्मवित्तवान् ३. १. ७

अनादर १. ३. ३४

अनादित्वात् २. १. ३५

अनाम्रानात् ३. ३. २४

अनारब्ध ४. १. १५

अनाविष्कुर्वन् ३. ४. ६०

अनावृत्तिः ४. ४. २२

अनियमः २. ३. ३७; ३. ३. ३१, ४२;

४. ५२

अनियमात् २. ३. ५१

* अनिमोक्ष २. १. ११

अनिष्ट ३. १. १२

अनु ४. २. २

अनुकृतेः १. ३. २२

अनुगतिभ्याम् २. १. ४

अनुगमात् १. १. २८

अनुगृहीतः ४. २. १७

अनुग्रहः ३. ४. ३८

अनुज्ञा २. ३. ४८

अनुपपत्तिः २. १. २३; ३. ३. ३६

अनुपपत्तेः १. १. १६; २. ३; २. २.

१, ८, ३२, ३८, ३६; ३. ६

अनुपरोधात् १. ४. २३

अनुपलब्धि २. ३. ३२

अनुपलब्धेः २. १. २; २. ३०

अनुपोष्य ४. २. ७

अनुबन्ध ३. ३. ६०

अनुबन्धः ३. ३. ५०	अन्तरा २. ३. १५ ; ३. ३. ३५ ;
अनुभूय ३. १. १३	३. ४. ३६
अनुमतिः ३. ४. १४ ; ४. २८	अन्तर्यामी १. २. १८
अनुमान १. १. १८	अन्तवत्त्वम् २. २. ४१
अनुमानम् १. २. २६ ; ३. ३. २. २. १	अन्त्य २. २. ३६
अनुमानात् ३. ४. ४१	अन्न ३. ४. २८
अनुमानाभ्याम् १. ३. २८ ; ३. २.	अन्ने १. ४. १३
२४ ; ३. ३१	अन्य १. ३. १२, २० ; ४. १८ ; २.
अनुमाने ४. ४. २०	१. १ ; ३. १. २४ ; २. ३६
अनुमितौ २. २. ६	अन्यतर २. ३. ३२ ; ४. ४. १६
अनुमेयम् २. १. ११	अन्यतरापेक्षम् ४. ४. १६
अनुशयवान् ३. १. ८	अन्यत्र २. २. ५ ; ४. १७ ;
अनुष्ठेयत्वात् ३. ४. २७	३. ३. १०, २०
अनुष्ठेयम् ३. ४. १६	अन्यथा २. १. ११ ; २. ६ ;
अनुसारी ४. २. १८	२. २१ ; ३. ३२ ;
अनुस्मृति ३. २. ६	४३ ; ३. ३. २६, ३६
अनुस्मृति ४. २. १७	अन्यथात्वम् ३. ३. ६
अनुस्मृतेः १. २. ३० ; २. २. २६	अन्यः १. १. २१
अनेक १. ३. २७	अन्या ४. १. १७
अनेन ३. २. ३७	अन्याधिष्ठित ३. २. २४
अनेवम् ३. १. ८	अन्ये ३. ३. २७
अन्त १. ३. ६	अन्येषु ३. ४. २
अन्तर १. १. २०	अन्वयात् १. ४. १६ ; ३. ३. १७ ; ४. ५०
अन्तर १. २. २६ ; २. ३. ६३ ;	अपचयौ ३. ३. १२
३. १. १ ; २. २०	अपवदति ३. ४. १८
अन्तरविधिः ३. ४. ४७	अपरिग्रहात् २. २. १७
अन्तरः १. २. १३	अपरिग्रहाः २. १. १२

अपि १. १. २७; २. २०, २६, २८;
३. २३, २६, ३०; ४. १,
११, १८; २. १, ११,
१२, २५, ३६; २. ३, ६, ७,
१२, १७, २७, ३६; ३. ४३, ४५,
६२; ३. १. १२, १५, १६, १६;
२. ६, ११, १३, १७, २४;
३. २, ८, २०, २३, ४४, ५१;
४. २७, ३०, ३२, ३४, ३६,
३७, ४०, ४१, ४२, ४३, ४६,
५१; ४. १. १२, १४, १७; २.
२०; ४. ७

अपीतौ २. १. ८
अपूर्वत्वात् ३. ४. २१
अपूर्वम् ३. ३. १८
अपेक्षत्वात् ३. १. १०
अपेक्षम् ४. ४. १६
अपेक्षया १. ३. २५
अपेक्षः २. ३. ४२
अपेक्षा १. १. १८; ३. ४. २६
अपेक्ष्य ४. १. ६
अप्ययात् १. १. ६
अप्रतिपत्तौ ३. १. १
अप्रतिबन्ध ३. ३. ४२
अप्रतिषेधः २. २. ४४
अप्रतिष्ठानात् २. १. ११
अप्रतिसंख्या २. २. २२
अप्रतीक ४. ३. १५

अप्रस्तुत ३. ४. ५१.
अप्राप्तिः २. २. १८, २२; ३. ३. १२
अवबद्धाः ३. ३. ६५
अवाधात् ३. ४. २६
अब्दात् ४. ३. २
अभाव १. ३. ३६, ३७
अभावम् ४. ४. ३०
अभावः २. २. १२, २८;
३. २. ७
अभावात् २. २. ५, ६; ३. ३६,
३. ३. १४, २७, ६०
अभावित्वात् ३. ३. ५४
अभावे ४. ४. १३
अभावेभ्यः ३. ४. ४०
अभिधानात् १. १. २४, २५; २. १५,
१६; ४. ३. १०
अभिध्या १. ४. २४
अभिध्यानात् २. ३. १३; ३. ३. ६
अभिव्यक्ति २. ३. ३१
अभिव्यक्तेः १. २. २६
अभिमानि २. १. ६
अभिलाषात् १. २. १६; ३. ३६;
३. १. २४
अभिसन्धि २. ३. ५२
अभिसंधिः ४. ३. १४
अमेदात् ३. ३. ५, १०, १६
अभ्यासात् १. १. ११; ३. २. २५
अभ्युपगमात् २. २. १३; ३. २४

अभ्युपगमे २. २. ६
 अमृतत्वम् ४. २. ७
 अम्बर १. ३. १०
 अम्बुवत् २. २. ३; ३. २. १६
 अयने ४. २. २०
 अयोगात् ३. ४. ४१
 अरूपवत् ३. २. १४
 अर्चिः ४. ३. १
 अर्थ १. ३. ३८; २. २. ६;
 ३. ३. ६; १३, २५, ३०;
 ४. १
 अर्थवादः ३. ४. २
 अर्थभेद ३. ३. २६
 अर्थम् १. ४. १८
 अर्थवत् १. ४. ३
 अर्थवत्त्वम् ३. ३. २६
 अर्थवत्त्वात् २. ३. ३३
 अर्थसामान्यात् ३. ३. १३
 अर्थः १. ३. २०; ३. २. ३३
 अर्था ३. १. ६
 अर्थान्तरत्व १. ३. ४१
 अर्थाः ३. ४. २३
 अर्धसम्पत्ति ३. २. १०
 अर्पण १. १०. २६
 अर्भक १. २. ७
 अर्हत्वात् १. ४. २
 अलोपः ३. ३. ४०
 अल्प १. ३. २१

अवचनात् १. १. ८; ४. ४
 अवधारणात् ३. ३. १७
 अवधूतेः ३. ४. ५२
 अवधेः ४. १. १६
 अवरस्य २. १. १६
 अवरोधः ३. १. २१; ३. ३३
 अवरोहौ ३. १. १३
 अवर्त्ति ४. ४. १६
 अवश्यानुष्ठेयत्वात् ३. ४. २७
 अवस्था ३. ४. ५२
 अवस्थिति २. ३. २४; ३. ३. ३२
 अवस्थितेः १. ४. २२; २. २. ३६
 अविच्छेदात् २. २. २२
 अविभागः २. १. १३; ४. २. १६
 अविभागात् २. १. ३५
 अविभागेन ४. ४. ४
 अविमोक्ष २. १. ११
 अविरोधम् १. २. २८; ४. ४. ७
 अविरोधः १. ३. ३०; ४. १०; २.
 २. ३५; ३. २३; ३. १.
 १६; ३. ३१, ५६
 अविरोधात् १. १. २७; ३. ३. २८
 अविशिष्टफलत्वात् ३. ३. ५६
 अविशेष ४. ३. २
 अविशेषः २. २. ३६
 अविशेषात् १. ४. ८; २. २. २४;
 ३. १५; ३. ३. १, ६;
 ४. १३; ४. १. ११

अवृत्तौ १. ३. ३०	असर्वज्ञता २. २. ४१
अवैयर्थ्य २. ३. ४२	असंश्लेषः ४. १. १४
अवैयर्थ्यात् ३. २. १५	असामञ्जस्यात् २. २. ३७
अवैशेष्यम् ३. २. २५	असार्वत्रिकी ३. ४. १०
अव्यक्तम् ३. २. २३	अस्ति १. ३. ३३; २. ३. २; ३. ३. ८
अव्यतिकरः २. ३. ४६	अस्मात् ३. २. ८
अव्यतिरेकात् २. ३. ६.	अस्मिन् १. १. १६, २६; २. ३. २;
अशनवत् ३. ४. ४०	३. १६
अशब्दम् १. १. ५	अस्य १. १. २, १६; ३. १६, ३४;
अशुद्धम् ३. १. २५	२. १. ४; ३. २. ५; ४.
अंशः २. ३. ४३	२. ११; ३. ७
अश्म २. १. २३	अहवत् ४. ४. १२
अश्मवत् २. ०. ७	अहानिः २. ३. ६
अश्रवणात् ३. १. ५	अहिकुण्डलवत् ३. २. २७
अश्रुतत्वात् ३. १. ६	आकर्षात् १. ४. १५
अश्रुतेः २. ३. १, १७; ३. ३. ६५	आकाश १. ४. १४
अश्लेष ४. १. १३	आकाशः १. १. २२; ३. ४१
अश्ववत् ३. ४. २६	आकाशे २. २. २४
असकृत् ४. १. १	आख्यानात् ३. ३. १८
असत् २. १. ७, १७	आगतीनाम् २. ३. १६
असतः २. २. २६	आचक्षते ३. २. ४
असति १. ४. १३; २. २. २१	आचार ३. ४. ३
असन्ततेः २. ३. ४६	आचारात् ३. ४. ४३
असन्निहितत्वात् ४. ४. १७	आतिवाहिकाः ४. ३. ४
असमञ्जसम् २. १. ८; २. १०	आत्म १. ४. २६; २. २. ३४; ३.
असम्भवः २. ३. ६	३०; ३. ३. १५, १६
असम्भवान् १. २. १७, २६; ३. १८,	आत्मकत्वात् ३. १. २; ४. ४. ६
३१; २. २. ३३, ४२; ३. ३; ४. २	आत्मगृहीतिः ३. ३. १६

- आत्मन १. १. २६
 आत्मना २. ३. २०
 आत्मनि २. १. २८, ३. २. ७
 आत्मानः ३. ३. ३५, ५३
 आत्मशब्दात् १. १. ६
 आत्मा २. ३. १७; ४. १. ३; ४. ३
 आत्मानौ १. २. ११
 आत्रेयः ३. ४. ४३
 आदयः १. ४. १२; २. ४. ६;
 ३. २. २; ३. ११, ३८
 आदरात् ३. ३. ४०
 आदि १. १. २, २६; २. १४, २१; ३. १,
 ४१, ४३; २. १. २०, २१; २.
 ४४; ४. १४, २१; ३. १. ४,
 ६, १२; ३. १, १२, २५, ४६,
 ६८; ४. २५, २६, २७; ४.
 १. ६, १६
 आदिकारिणाम् ३. १. ६, १२
 आदित्य ४. १. ६.
 आदिना ४. ३. १
 आदिभ्यः १. २. २६; २. १. १४; २.
 ३५, ४०; ३. ४२; ४. १०; ३.
 २. ३७; ३. ३६, ५०; ४.
 २. ४; ४. ५
 आदिमत्त्वात् २. २. १५
 आदिवत् १. ४. १०; २. १. २३, २५;
 २. ५, २६; ३. ४३, ४६,
 ४८; ४. १०, ३; २. १८,
 २६, ३४; ३. ७, ५६; ४. ४७;
- आदिवत्त्वस्य २. ३. ३१
 आदिषु १. २. १८; ३. ३१; ४. १४;
 २. ३. ५२
 आद्रवणात् १. ३. ३४
 आधिकारिक ४. ४. १८
 आधिकारिकम् ३. ४. ४१
 आधिकारिकाणाम् ३. ३. ३२
 आध्यानाय ३. ३. १४
 आनन्द ३. ३. ११
 आनन्दमयः १. १. १२
 आनर्थक्यम् ३. १. १०
 आनुमानिकम् १. ४. १
 आपः २. ३. ११
 आपत्तिः ३. १. २२; ३. ५१
 आ अपीतेः ४. २. ८
 आप्रायणात् ४. १. १२
 आवृत्तिः ४. १. १
 आवेशः ४. ४. १५
 आभासः २. ३. ५०
 आमननात् २. ४. १४; ३. ३. ३४;
 ४. ४. ११
 आमनन्ति १. २. ३२
 आम्नानात् १. ४. २५
 आयतन ३. ३. ३६
 आयतनम् १. ३. १
 आयाम ३. २. ३७
 आरम्भण २. १. १४
 आरोह ३. १. १३

आरोहावरोहौ ३. १. १३
 आर्त्विज्यम् ३. ४. ४५.
 आविर्भावः ४. ४. १
 आविर्भूत १. ३. १६
 आविष्कृतम् ४. ४. १६
 आश्वमेधः १. २. २६; ४. २०
 आश्रम ३. ४. ३२
 आश्रमकर्म ३. ४. ३२
 आश्रय ३. २. ६।
 आश्रयवत् ३. ७. २८
 आश्रितत्वात् १. १. ३१
 आसीनः ४. १. ७
 आसृति ४. २. ७
 आह २. ३. १०; ३. २. १, १६,
 २३; ४. २. ८५; ४. १०, १६
 इतम् ३. १. ८.
 इतर १. ३. १८; २. २.
 २१. २६; ३. २१
 इतरः १. १. १६; २. १७
 इतरत् ३. ४. ३६
 इतरत्र ३. ३. ३६
 इतरयोः ३. ४. २१
 इतरवत् ३. ३. १, १६, ३७
 इतरस्य ४. १. १४
 इतरे ३. ३. १३; ४. १. १६
 इतरेषाम् २. १. १; ३. १०, १३, ३,
 ४४; ४. ४६

इतरौ १. २. २२
 इति १. १. १३, २६, २७, २६, ३१;
 २. ७, ८, २६, २६, २६, ३१;
 ३. १८, २१, २७, २८; ४. १,
 ६, १७, २१, २२; २. १. १, ७.
 ११, १७, २४, ३१, ३५; २.
 ७, १६; ३. १६, २१, २४, ५३;
 ३. १. ४, ५, ६, ८, १०, ११,
 १७, २५; २. १२; ३. २, ६,
 १७, ३६; ४. १, २, २१, २३,
 ४४, ४५; ४. १. ३, १८; २. २१,
 १६; ३. १५; ४. ६, १८
 इन्द्रियाणि २. ४. १७
 इन्धन ३. ४. २५
 इमे ३. ३. १०
 इयत् ३. ३. ३४
 इव ३. ३. २४
 इष्ट ३. २. ६
 इह १. १. ३१
 ईक्षति १. ३. १३
 ईक्षतेः १. १. ६
 उक्तम् १. ३. २१; २. १. ३१;
 ३. ३. ८, २६, ३३, ४३,
 ५०; ४. ४२
 उक्तेः १. २. २१; ४. १४;
 ४. ४. १८
 उत्कर्षात् ४. १. ५

उत्क्रमिष्यतः १. ४. २१

उत्क्रान्ति २. ३. १६

उत्क्रान्त्योः १. ३. ४२

उत्तर २. २. २०; ४. १. १३

उत्तरत्र १. ३. ३६

उत्तरयोः २. ३. २०

उत्तरात् १. ३. १६; ३. ३. १६;

४. २. ३

उत्तरेभ्यः १. ३. १४

उत्पत्ति २. २. १६, ४२

उत्पादे २. २. २०

उद्दासीनानाम् २. २. २७

उन्मान ३. २. ३१

उन्मानाभ्याम् २. ३. २२

उपक्रमा १. ४. ६

उपक्रमात् ४. २. ७

उपगम ४. २. ४

उपगच्छन्ति ४. १. ३

उपगानवत् ३. ३. २६

उपचय ३. ३. १२

उपदेश १. १. २७, ३०

उपदेशात् १. १. ७, २०, २६; २. १,

२. २६; ४. १०, २४; २.

३. २७, ३४; ४. ६, २०;

३. ४. ८, ४६; ४. १. १.

४, १८

उपदेशान्तरवत् ३. ३. ३६

उपनिषत्क १. २. १६

उपन्यास १. ४. ६; ४. ४. ५

उपन्यासात् १. २. २३; ४. ४. ७

उपपत्तेः १. १. २६; २. २, १३; ३.

६; २. १. ३७; ३.

१. ६, २२; २. ३५, ३८;

४. १. ६; २. ११; ३. ७; ४. १३

उपपद्यते २. १. ३६; ३. १४

उपपन्नः ३. ३. ३०

उपपूर्वम् ३. ४. ४२

उपबन्धात् ३. ४. २४

उपमर्दम् ३. ४. १६

उपमर्देन ४. २. १०

उपमा ३. २. १८

उपरि १. ३. २६

उपरोधः २. २. २१

उपलक्षण ३. १. ६

उपलब्धि २. ३. ३२

उपलब्धिवत् २. ३. ३७; ३. ३. ५४

उपलब्धेः १. ३. १६; २. १. १५;

२. २८; ३. १. १८; ३.

३०, ६१; ४. २. ६

उपलभ्यते २. १. ३६

उपसंग्रहात् १. ४. ११

उपसंहार २. १. २४; ३. ३. ६; ४. ४८

उपसृप्य १. ३. २

उपस्थिते ३. ३. ४१

उपादानात् २. ३. ३५; ३. ४. २१

उपायन ३. ३. २६

उपेतः ३. ४. २७

उपेता २. १. ३०

उभय १. ४. २५; २. २. १८, ३६;

३. २. ११, २०, २७; ३. २८;

४. ३४; ४. ३. ५; ४. १२

उभयथा २. २. १२, १६, २३; ३.

४००; ३. ३. २६; ४. ४३;

४. ३. १५

उभयविधम् ४. ४. १२

उभयलिङ्गात् ३. ४. ३४

उभयसामञ्जस्यात् ३. २. २०

उभयस्मिन् १. १. २७

उभये १. २. २०

उभयोः ४. १. १७

ऊर्ध्व ३. ४. १७

ऊष्मा ४. २. ११

एकवाक्यता ३. ४. २४

एकस्मिन् २. २. ३३; ४. २. ६

एकस्य २. ३. ५

एकस्याम् ३. ३. २

एकाग्रता ४. १. ११

एके १. ४. ६, १८; २. ३. ४३; ३.

२. २, १३; ३. १३; ४. १५, ४२

एकेषाम् १. ४. १, १३; ४. १. १७;

२. १३

एतावत्त्वम् ३. २. २२

एते ४. २. २१

एतेन १. ४. २८; २. १. ३, १२; ३. ८

एनम् १. २. २०, २६, ३२

एव १. १. १५, २३; २. १५, २७; ३.

२४, २६; ४. ६; २. २०, १४; ३.

१३, १८, ५०; ३. १. ५, ११;

२. ६, १४, १८, ४०; ३. ३८,

४३, ४७; ४. २५, ३४; ४. १.

१५, १६, १८; २. २, ११; ३.

६; ४. ८, ६

एवम् १. १. २६; २. ७; ४. ६, १८;

२. १. ११, २८; २. २७, ३४;

३. ४६, ५२; ४. ६; ३. २.

१३, २०; ३. १६, २०; ४. ८,

५२; ४. १. १४; ४. ७, १०,

२०

एवम्भावात् १. ४. २१

एषः ४. २. ११

ऐहिकम् ३. ४. ५१

ओक्स् ४. २. १७

ओक्स्त्वात् १. २. ७

औडुलौमिः १. ४. २१; ३. ४. ४५;

४. ४. ६

औपसदवत् ३. ३. ३३

कम्पनात् १. ३. ३६

करणम् २. २. ४३

करणवत् २. २. ४०

कर्त्ता २. ३. ३३

कर्तुः २. २. ४३

कर्तृ १. २. ४

कर्म १. २. ४; ३. १३; २. १. ३५;

२. १२; ३. २. ६; ४. ३२

कर्मणि १. ३. १७; ३. २. २५

कर्मणोः ३. १. १७

कर्मानुस्मृति ३. २. ६

कल्पना १. ४. १०

काम ३. ४. १५

कामकारे ३. ४. ३१

कामकारेण ३. ४. १५

कामात् १. १. १८

कामादि ३. ३. ३६

काम्याः ३. ३. ६०

कारणत्वेन १. ४. १४

कारिणाम् ३. १. ६, १२

कारेण ३. ४. १५

कात्स्न्येन ३. २. ३

कार्य ३. ३. १८; ४. ३. ७, १०

कार्याय ४. १. १६.

कार्ये ४. १. १५; ३. ४५

काष्णार्जिनिः ३. १. ६

काशकृत्स्नः १. ४. २२

कितव २. ३. ४३

कुण्डलवत् ३. २. २७

कुर्वतः २. ४. २०

कुशा ३. ३. २६

कृत २. ३. ४२; ३. १. ८

कृतात्यये ३. १. ८

कृतेः १. ४. २६

कृत्स्न २. १. २६; ३. ४. ४८

कृत्तिः २. ४. २०

कैवल्यम् २. १. ३३

क्रोपः २. १. २६

क्रतुः ४. ३. १५

क्रतुवत् ३. ३. ५७

क्रमः २. ३. १४

क्रमेण २. ३. १५

क्रिया ३. ३. ४५

क्रिये २. ४. ६

क्रियायाम् २. ३. ३६

क्षणिकत्वात् २. २. ३१

क्षत्रियत्व १. ३. ३५

क्षपयित्वा ४. १. १६

क्षीरवत् २. १. २४

गतत्वम् ३. २. ३७

गति १. १. १०; २. १६; ३. १५; २.

३. १६; ३. १. ४, १३; ४. २.

१७; ३. ७

गतेः १. ३. ३५; २. ४. ५; ३. १.

३; ३, २६

गन्धवत् २. ३. २६

गीयते १. १. १५; ४. २७

गुण १. २. २; २. ३. २६;

३. ३. ६४

गुणकः १० २० २१

गुणसाधारण्य ३० ३० ६४

गुणात् २० ३० २६

गुहाम् १० २० ११

गृहिणा ३० ४० ४८

गृहीति ३० ३० १६

गृहितेः १० ४० १

गौणः १० १० ६

गौणी २० ३० ३; ४० २

ग्रहणात् १० २० ६

ग्रामवत् ३० ३० ३५

ग्राहयन्ति ४० १० ३

च १० १० ८, ११, १४, १६, १७, १८,

१९, २१, २६; २० २, ४, ६, ७,

१०, १२, १४, १५, १६, १७,

१९, २०, २२, २३, २६, २७,

३२; ३० ४, ७, ९, ११, १२, १५,

१६, १७, २०, २३, २६, ३०,

३२, ३५, ३६, ३७, ३८; ४०

१, ४, ५, ६, ७, १०, ११, १४,

१८, २३, २४, २५, २७; २० १,

२, ४, १०, १५, १६, १८, १९,

२०, २३, २८, २९, ३०, ३६,

३७, २० १, २, ४, ५, ८, ९, १०,

१३, १४, १५, १६, १७, २०, २३,

२४, २५, २७, २९, ३१, ३२, ३४,

३५, ३६, ३८, ३९, ४३, ४५; ३०

४, ५, १४, १७, २०, २२, २७,

३०, ३६, ३९, ४०, ४३, ४४,

४५, ४७, ४९, ५०, ५२; ४० ३,

५, ७, ८, ११, १३, १६, १९, २१;

३० १० ३, ८, १२, १४, १५, १६,

१९, २०; २० २, ४, ७, १३, १५

१६, १७, १८, २१, २२, २४, २५,

३०, ३५, ३९; ३० ३, ४, ५, ९,

१६, १९, २२, २३, २४, ३९, ४६,

४८, ४९, ५०, ५२, ६२, ६४,

६६; ४० ७, १५, १६, १७, १८,

२४, २५, २६, २८, २९, ३०,

३१, ३२, ३३, ३५, ३६, ३७,

३८, ३९, ४१, ४२, ४६; ४० १०

२, ३, ६, ८, ९, १०; २० १, २,

७, ६, ११, १४, १७, १९, २०,

२१; ३० ८, ११, १३, १४, १५,

१६; ४० ९, १७, १९, २०, २१

चक्षुः २० ४० १०

चन्दनवत् २० ३० २३

चमसवत् १० ४० ८

चरण १० १० २४

चरणात् ३० १० ६

चराचर १० २० ६; २० ३० १६

चिति ४० ४० ६

चेत् १० १० ६, १३, २५, २७, २९,

३१; २० ७, ८, २६; ३० १८, १९,

२१, २७, २८; ४० १, १७; २०

१० १० ७, ११, १३, १७, २४

३१, ३५; २० ३, ७, १६, ४०; ३०
 २१, २४, ३६, ५३; ३० १० ४,
 ५, ६, ८, १०, २५; २० १२; ३०
 २, ६, ८, १७, ३६; ४० २१, २३;
 ४० २० १२, १६; ४० १८
 चेतस् १० १० २५
 चैत्ररथेन १० ३० ३५
 चोदना ३० ३० १
 छन्दतः ३० ३० २८
 छन्दस् १० १० २५; ३० ३० ३६
 जगत् १० ४० १६; ४० ४० १७
 जन्म १० १० २
 जाग्रद्वत् ४० ४० १४
 जिज्ञासा १० १० १
 जीव १० १० ३१; ४० १८
 जैमिनिः १० २० २८, ३१; ३०
 ३१; ४० १८; ३० २० ४०; ४०
 २, १८, ४०; ४० ३० १२;
 ४० ५, ११
 ज्ञ २० २० ६; ३० १८
 ज्ञेयत्व १० ४० ४
 ज्यायः ३० ४० ३६
 ज्यायस्त्वम् ३० ३० ५७
 ज्योतिस् १० १० २४; ३० ४०;
 ४० ६; २० ३० ४८; ४० १४
 ज्योतिषा १० ४० १३
 ज्योतिषि १० ३० ३२
 ज्वलनम् ४० २० २७

तक्षा २० ३० ४०
 तडितः ४० ३० ३
 तत् १० १० ४, ७, १४, १६, २०, २२,
 ३१; २० ७, ११, १८; ३० २१, २६,
 ३४, ३६, ३७; ४० २, ३, १७;
 २० १० १४, २३, ३०, ३१;
 २० १२, १८, ४४; ३० १३, १५,
 १६, २६, ३०, ४१; ४० ३, ४, १०,
 १४, १७, २२; ३० १० १, १०,
 १३, १६; २० ४, ७, १४, २३;
 ३, ३, ३, ८३, २६, ३०, ३३,
 ४१, ४२, ४३, ४४, ५०, ५४,
 ६५; ४० ४, २७, २८, ३६, ४०,
 ४१, ४२, ५१, ५२; ४० १, १३,
 २६; २० ३, ४, ५, ८, १७; ३० १,
 ४, ५, ६, ६, १०, १५; ४० ६, ८
 ततः ३० २० ५, २२; ४० ३० ६
 तत्र २० २० ३; ३० १० १६; ३० ३६;
 ४० १० ११, १२
 तथा १० १० २५, २८; २० २६, ३१;
 ३० १५; ४० ६; २० १० ३४;
 २० ७; ३० १०, २७; ४० १, ११;
 ३० १० ७, १८; २० २६, ३६;
 ३० २७, ५७; ४० २४, २७; ४०
 २० ६, १५; ४० १५, १६
 तथात्वम् २० १० ४; ३० २० १६,
 तथात्वेन ३० ३० ३
 तद् ४० १० १५

सद्वत् २. १ ८

तद्वतः ३. ४. ६, ४७

तद्विदः ३. २. ४

तनु ४. ४. १३

तन्निष्ठस्य १. १. ७

तन्मात्रम् ३. २. १६

तन्मात्रेण ४. ४. ६

तर्क २. १. ११

तर्तव्य-३. ३. २७

तस्मै ३. ४. ४५

तस्य १. ३. २२; २. ४. १६

ता ३. १. ५

ताद्विध्यम् ३. ६. ५२

तानि ४. २. १५

ताभ्यः ४. ३. १७

तिरोहितम् ३. २. ५

तु १. १. ४, ३०; २. ३; ३. १६, २५,

३३; ४. २, ६, १८; २. १. ५,

६, ६, २२, २७, ३३; ३. २, ७,

६, १३, १४, १६, २६, ४१, ४२;

४. ६, १०, १४, २०, २२; ३.

१. २, ११, १३, १७; २. ३, ५,

६, १६, २७, ३२, ४१; ३. ८,

१३, २६, ३३, ४७, ५२, ५४,

५५, ६०; ४. ८, ६, २७, ३६,

३८, ४०, ४२, ४३, ४८; ४. १.

३, १४, १५, १६, १६; ३. ६,

४. ८

तुल्यम् ३. ४. ६

तृण २. २. ५

तृतीय ३. १. २३

तृतीयम् ३. ४. ४७

तृतीये ३. १. १८

ते २. ४. १७; ३. ४. ३४

तेजस्वात् ३. २. २८

तेजः २. ३. १०

तेषाम् ३. ४. २७

त्रयाणाम् १. ४. ५

त्रि ३. १. २

त्रिवृत् २. ४. २०

त्रैविध्यात् १. १. ३१

दक्षिणे ४. २. २०

द्वम ३. ४. २७

दर्शनम् १. १. २५; ३. ४. ६

दर्शनात् १. २. ११; ३. २७, ३०, ४०;

२. १. २४, ३०; २. १५; ३.

३०; ३. १. १३, २०; २. २१;

३. ४८, ६६; ४. ३, ८, २८,

५१; ४. १. १६, २. १,

३. १३

दर्शयति १. २. ३१; ४. १; २. १.

३४; ३. २७; ४. ११; ३. १.

७; २. १७; ३. ४, २२, ५७,

४. ३५; ४. २. १६; ३. १६;

४. १५

दर्शयतः ४. २. ६; ४. २०

दहरः १० ३० १४

दाश २० ३० ४३

दीर्घवत् २० २० ११

दुष्कृते ३० १० ११

दृश्यते २० १० ६

दृष्ट ३० १० ८

दृष्टम् १० ३० १५ ; ४० १० १२

दृष्टत्वात् ४० ४० ४

दृष्टः ३० ३० ५०

दृष्टान्त १० ४० २३ ; २० १० ६

दृष्टि १० २० २६

दृष्टिः ४० १० ५

दृष्टेः ३० ३० ४२ ; ४० ३६

दृष्ट्या १० १० ३०

देव २० १० २५

देवता १० २० २७

देह २० ३० ४८ ; ३० २० ६ ; ४० २० १६

देहयोग ३० २० ६

दोष २० १० १, २१ ; ३० ३० ; ४० ११

दोषप्रसक्तिः २० १० २१

दोषात् २० १० १०, २६ ; २० १६, २३

द्यु १० ३० १ ; ३० २३

द्वादश ४० ४० १२

द्वादशाहवत् ४० ४० १२

द्वारः ४० २० १७

धर्म १० १० २० ; २० १८, २१ ; ३० ६ ;

२० १० ३७

धर्मम् ३० २० ४०

धर्मान्तरेण २० १० १७

धारणावत् ३० ४० २०

धियाम् ३० ३० ३३

धृतेः १० ३० १०, १६

ध्यानात् ४० १० ८

न १० १० ५० ६, १३, १६, १८, २५,

२७, २९, ३१ ; २० ३, ७, ८,

१७, १९, २२, २६, २७ ; ३०

३, १८, २७, २८ ; ४० १, ५ ११,

१७ ; २० १० १, ४, ७, ९, १७,

२४, ३१, ३२, ३४, ३५ ; २०

१, ५, १२, १९, २६, २८, २९,

३०, ३३, ३५, ४०, ४३ ; ३० १,

१५, १७, २१, २४, ३०, ३६,

४६, ५३ ; ४० ६, ९, ११ ;

३० १० ४, ५, ६, ९, १०, १८,

२३, २५, २० ११, १२, १९, २

६, ७, २१ २६, ४९, ५१, ५४,

६०, ६५ ; ४० १३, ५५, २१,

२३, ४०, ४१ ; ४० १० ४२,

२० ६, १०, १२, १९ ; ३०

१४ ; ४० १८

नयति ४० ३० १५

नाडीषु ३० २० ७

नाना २० ३० ४३ ; ३० ३० ५८

नानाभावात् १० ४० ११

नानारूपत्वात् १० ३० ३०

निगदात् १० १० २५

निचाय्यत्वात् १. २. ७

नित्य २. ३. १२

नित्यत्वम् १. ३. २६

नित्यत्वात् २. २. २६; ३. १७; ४. १६

नित्यम् २. २. १४

निमित्तत्वात् २. २. २६

नियम. २. ३. ३२; ३. ३. ३; ४. ४०

नियमात् ३. ४. ७

निरवयवत्व २. १. १६

निरूपणाभ्याम् ३. १. १

निरोधः २. २. २२

निरोधात् २. २. ०

निर्देश २. ३. ३६

निर्देशात् २. १. २२

निर्धारणा ३. ३. ४२

निर्धारणात् ३. ३. ४७

निर्धारणे १. ३. ३७

निर्मातारम् ३. २. २

निशि ४. २. १६

निष्ठस्य १. १. ७

नैर्घृण्ये २. १. ३४

पक्ष २. १. १०, २६

पक्षेण ३. ४. ४७

प्रज्ञान्तर ३. ३. ६०

पञ्च २. ४. १२

पटवत् २. १. १६

पतन ३. ४. ४१

पति १. ३. ४३

पत्युः २. २. ३७

पयस् २. २. ३

पर ३. २. ५

परम् ३. २. ३१; ४. ३. १०, १२

परस्य ३. २. ११

परः २. ३. ६६

परात् २. ३. ४१

पराभिध्यानात् ३. २. ५

परामर्श १. ३. २०; ३. ४. १८

परामर्शात् १. ३. १८, ३६

परिक्रियते ३. ४. ४२

परिणामात् १. ४. २६

परिमण्डलाभ्याम् २. २. ११

परिशेषात् ३. २. १०

परिहारौ २. ३. ४८

परे ४. २. १५

परेण ३. ३. ५२

परोवरीयस्त्व ३. ३. ७

पर्यायात् २. २. ३५

पाते ४. १. १४

पाद १. १. २६

पादवत् ३. २. ३३

पाणिप्लव ३. ४. २३

पुत्र ३. २. ०

पुरुष २. २. ७; ३. ३. २४; ४. १. २

पुरुषम् १. २. २६

पुरुषविद्यायाम् ३. ३. २४

पुरुषार्थः ३. ४. १

पुंस्त्व २. ३. ३१	प्रतिपत्ति ४. ३. १४
पूर्व २. २. २० ; ३. ४५, ६० ;	प्रतिपत्तेः १. ३. २७
४. १. १३ ; ४. ७	प्रतिबन्धे ३. ४. ५१
पूर्वकत्वात् २. ४. ४	प्रतिवेदम् ३. ३. ६५
पूर्वम् ३. २. ४१	प्रतिषिद्ध २. ३. ४२
पूर्ववत् ३. १. २४ ; २. २६	प्रतिषेध २. १. ७
पूर्वे ४. १. १५	प्रतिषेधति ३. २. २२
पृथक् २. ३. २८ ; ४. ६ ; ३.	प्रतिषेधात् १. ३. ३८ ; ३. २.
३. ४२	३०, ३६ ; ४. २. १२
पृथक्त्ववत् ३. ३. ५०	प्रतिष्ठानात् १. २. २६
पृथिवी २. ३. १२	प्रतिसंख्या २. २. २२
प्रकरण ३. ३. ७	प्रतीके ४. १. ४
प्रकरणात् १. २. १० ; ३. ६ ; ४.	प्रतोतेः ३. १. ६
५ ; ३. ३. ४५ ; ४. ४.	प्रत्यक्ष १. २. २८ ; ३. २. २४ ; ४.
३, ७	४. १८, २०
प्रकाश २. ३. ४६ ; ३. २. २५,	प्रत्ययत्वात् २. २. १६
२८, ३४	प्रत्ययम् ३. ३. १
प्रकाशवत् ३. २. १५	प्रत्युक्तः २. १. ३
प्रकाशः ३. २. २५	प्रत्येकम् ३. २. १२
प्रकाशित ४. २. १७	प्रथमे ३. १. ५
प्रकृत ३. २. २२	प्रथितेः ४. ३. १
प्रकृतत्वात् ३. १. १७	प्रदानवत् ३. ३. ४३
प्रकृतिः १. ४. २३	प्रदीपवत् ४. ४. १५
प्रति ४. २. २१	प्रदेशात् २. ३. ५३
प्रतिज्ञा १. ४. २०, २३ ; २. २.	प्रधानत्वात् ३. २. १४
२१ ; ३. ६	प्रधानस्य ३. ३. ११
प्रतिज्ञानात् ४. ४. २	प्रबोधः ३. २. ८
प्रतिज्ञोपरोधः २. २. २	प्रभवात् १. ३. २८

प्रमाणतः ४. २. ६
 प्रमितः १. ३. २४
 प्रयत्न २. ३. ४२
 प्रयोजन ३. ३. १४
 प्रयोजनवत्वात् २. १. ३२
 प्रविष्टौ १. २. ११
 प्रवृत्तेः १. ३. ३७; २. २. २
 प्रशासनात् १. ३. ११
 प्रश्न १. ४. ६, १८; ३. १. १
 प्रसक्तिः २. १. २१, २६
 प्रसङ्ग २. १. १, ११; ३. ३. २
 प्रसङ्गात् २. १. १, ८
 प्रसिद्ध १. २. १
 प्रसिद्धे १. ३. १७
 प्राक् २. ४. ३.
 प्राचुर्यत् १. १. १३
 प्राज्ञवत् २. ३. २६
 प्राज्ञः १. ४. ५
 प्राणा १. १. ३१; ४. १२, १७; २.
 १. २०; ३. १. ३; ४. ३८
 प्राणभृत् १. ३. ४
 प्राणवता २. ४. १५
 प्राणः १. १. २३, २८
 प्राणाः २. ४. १
 प्राणे ४. २. ३
 प्राप्तिः १. २. ८
 प्रियशिरस्त्व ३. ३. १२

फल ३. ४. ४४, ५२
 फलत्वात् ३. ३. ५६
 फलम् ३. २. ३८; ३. ४२
 लघुविपर्ययौ ३. २. ५
 बन्ध ३. २. ५
 बलीयस्त्वात् ३. ३. ४६
 बलीयः ३. ३. ४४
 बहिः ३. ४. ४३
 बादरायणस्य ३. ४. ८
 बादरायणः १. ३. २६, ३३; ३. २.
 ४१; ४. १, १६; ४. ३.
 १५; ४. ७, १२
 बादरिः १. २. ३०; ३. १. ११; ४.
 ३. ७; ४. १०
 बाधः ३. ३. ४६
 बुद्धि ३. २. ३३
 ब्रवीति ३. २. २२
 ब्रह्म १. १. १; २. ३. ५;
 ४. १. ५
 ब्रह्मदृष्टि ४. १. ५
 ब्राह्मेण ४. ४. ५
 भाक्तत्वात् ३. १. ४
 भाक्तम् ३. १. ७
 भाक्तः २. ३. १६
 भाक्त्वम् ३. २. २०
 भाव १. ३. १२; २. ३. १६; ३.
 ३. ५४, ६५; ४. २२

भावम् १. ३. ३३; ३. ४. ४२ ; ४. ४. ११	भेदेन १. २. २०; ३. ४२
भावः २. २, ३०; ३. ३. ६१	भोक्तृ २. १. १३
भावात् १. ३. ३२; २. १. ६ ; २. २. १४०; ३. ५३; ३. २. २०; ३. ६३; ४. ४८ ; ४. ४. ७	भोग २. २. ४०
भावाभ्याम् ३. ३. ३३	भोगमात्र ४. ४. २१
भावित्वात् २. ३. १६, ३० ; ४. २. १६	भोगेन ४. १. १६
भावे २. १. १६; २. ४४ ; ४. ४. १४	भौमम् २. ४. २१
भू १. ३. १,	मण्डलस्थ ४. ४. १८
भूत ३. ३. ३५	मतयः ४. ४. ६
भूतग्राम ३. ३. ३६	मधु १. ३. ३१; ४. १०
भूतम् १. २. २७	मनसि ४. २. १.
भूतस्य ३. ४. ४०	मनसी २. ३. १५
भूतेषु ४. २. ५	मनः ४. २. ३
भूमा १. १. २६; ३. ८	मनुष्य १. ३. २६
भूम्नः ३. ३. ५७	मनोवत् २. ४. १२
भूयस्त्वात् ३. १. २; ३. ४४, ५२	मन्त्र २. ३. ४४ ; ३. ३. ६६
भूयः ३. २. २२	महत् २. २. ११
भेद १. १. १७, २१; २. २२; ३. ५ ; २. १. २२; ४. १८; ३. २. ३१; ३. ३६	महद्वत् १. ४. ७
भेदात् १. १. २७; ३. २. १२; ३. ७, ७, २५, ५८	महिम्नः १. ३. १६
भेदे ३. २. १२	मातरिश्वा २. ३. ८
	मात्र ३. २. १६
	मात्रत्वात् २. १. ७
	मानसवत् ३. ३. ४५
	मान्त्रवर्णिकम् १. १. १५
	मायामात्रम् ३. २. ३
	मांस २. ४. २१
	मुक्त १. ३. २ ; ४. ४. २
	मुक्ति ३. ४. ५२

मुक्तिफल ३. ४. ५२

मुख्य १. १. ३१; ४. १७

मुख्यत्वात् ४. ३. १२

मुग्धे ३. २. १०

मूर्ति २. ४. २०

मूलत्वात् २. १. २७

मृत्युवत् ३. ३. ५१

मोक्ष १. १. ७

मौनवत् ३. ४. ४८

यज्ञ ३. ४. २६

यत् ४. १. १८

यतः १. १. २

यत्र ४. १. ११

यथा १. ४. १४; २. १. २०; ३.
४०; ४. २४; ३. १. ८; ३.
६१; ४. २

यथाकामम् ३. ३. ६०

यथाश्रयभावः ३. ३. ६१

यावत् २. ३. ७, ३०; ३. ३. ३२;
४. २. ६

युक्ते २. १. १८

योगम् १. १. १६

योगः २. १. ३; ३. १. २६

योगात् १. १. ३१; २. ३. ३१;
३. २. ६

योगात् ३. ४. ४१; ४. २. १७.

योगिनः ४. २. ३१

योनित्वात् १. १. ३

योनिः १. ४. २७

योनेः ३. १. २७

योगपद्यम् २. २. २१

रचना २. २. १

रश्मि ४. २. १८

रंहति ३. १. १

रूप १. २. २३; २. २. १५; ३. १२

रूपक १. ४. १

रूपत्वात् १. ३. ३०

रेतः ३. १. २६

रेतः सिक् ३. १. २६

रेतःसु ३. ४. १७

लक्षण ३. ३. ३०

लिङ्ग ३. ३. ४४

लिङ्गम् १. ३. १५; ४. २०; ३. २.
११, २६

लिङ्गात् १. १. २२, ३१; १. ३५; ४.
१७; २. ३. १३, १५; ३.
४. ३४, ३६; ४. १. २; ३.
४; ४. ४. २१

लीला २. १. ३३

लीलाकैवल्यम् २. १. ३३

लोकवत् २. १. १३, ३३; ३. ७,
२५; ३. ३. ३०

लोके २. १. २५; ३. १. १६; ३.
५१

वक्तुः १. १. २६

वचनात् ३. ३. ४१; ४. २. १६

वदति १. ४. ५

वरुणः ४. ३. ३

वर्जम् ४. ४. १७

वर्णात् २. ३. ४४

वा २. १. २६; २. ११, ४१, ४४;

३. २५, ३२; ३. १. ७; २. ६,

२८, २६; ३. ७, २१, ५६, ६०,

६५; ४. १४, २०

वाक् ४. २. १

वाक्य १. ४. १२, १६; २. १. १७.

वाचः २. ४. ४

वाचित्वात् १. ४. १६ .

वादः २. ४. २२; ३. ४. २

वामदेवत् १. १. ३०

वायु २. ४. ६; ४. ३. २

विकरणत्वात् २. १. ३१

विकल्प ४. ४. ११

विकल्पः ३. ३. ४५, ५६

विकार १. १. १३; २. २. ३५;

४. ४. १६

विकारम् २. ३. ७

विचित्राः २. १. २८

विज्ञान २. २. ४४; ३. १५

विद् ३. २. ४

विद्यया ४. १. १८

विद्या ३. १. १७, ३, ४७; ४. २.

१७

विद्यायाम् ३. ३. २४

विधम् ४. ४. १२

विधानात् ३. ४. ६

विधि ३. ३. ५; ४. ४७

विधिः ३. ४. २०

विधिभ्यः ३. २. ६

विधिशेषवत् ३. ३. ५

विधेः ३. ४. २७

विनाशौ ४. १. १३

विन्यस्त १. ८. १

विपर्ययः २. २. १५; ३. ३. ६

विपर्ययात् २. ३. ३८

विपर्ययेण २. ३. १४

विपर्ययौ ३. २. ५

विप्रतिषेधात् २. २. १०, ४५

विभागः २. ३. ७; ३. ४. ११

वियत् २. ३. १

वियोगात् २. ३. ६

विरोधः १. ३. २७; ३. ३. २६

विलक्षणत्वात् २. १. ४

विवक्षित १. २. २

विशिष्ट १. २. १५

विशिषन्ति ३. ३. ३७

विशेष २. १. ५; ३. ४. ३८

विशेषण १. २. १२

विशेषम् ४. ३. १६

विशेषात् १. २. ५, २४; ३. १. २३,

२. ३४; ३. २१

विशेषाभ्याम् ४. ३. २

विशेषितत्वात् २. ४. ५ ; ३. ४.
२३ ; ४. ३. ८

विहार २. ३. ३४

विहित २. ३. ४२

विहितत्वात् ३. ४. ३

वृत्तिः २. ४. १२

वृद्धिं ३. २. २०

वेदान्त ३. ३. १

वेध ३. ३. २५

वैद्युतेन ४. ३. ६

वैधर्म्यात् २. २. ८६

बैलक्षण्यात् २. ४. १६

वैशेष्यात् १. २. ८ ; २. ३. २४ ;
४. २२

वैश्वानरः १. २. २४

वैषम्य २. १. ३४

व्यतिरेक २. २. ४

व्यतिहारः ३. ३. ३७

व्यपदिश्यते २. ४. १२

व्यर्पाद्वष्ट १. ४. १४

व्यपदेश १. १. २६

व्यपदेशः २. १. ५ ; ३. १६, २६ ;
४. ३. ६

व्यपदेशात् १. १. १४, १७, २१ ; २.

४, ७, १४, १८ ; ३. २. ५,

१३, ४१ ; २. १. १७, २१ ;

३. ३६, ४३ ; ४. २७ ; ३. २.

२७, ४१ ; ४. १. १३, २०

व्यपदेशाभ्याम् १. २. २२

व्यपदेशेभ्यः ३. २. ३१

व्यपाश्रयः २. ३. १६

व्याख्यातम् १. ४. १७

व्याख्यातः २. ३. ८

व्याख्याताः १. ४. २८ ; २. १. १२

व्याख्यानाभ्याम् १. ४. १८

व्यापार ४. ४. १८

व्यापारात् ३. ३. २३

व्याप्तिः ३. ३. २३

व्याप्तेः ३. ३. ६

व्यावृत्तेः १. ३. १२

व्याप्नोहात् ४. ३. ५

व्योमवत् १. २. ७

शक्ति २. २. ६ ; ३. ३८

शत ४. २. १७

शतवत् ३. ४. ११

शब्द १. २. ५, २४, २६ ; २. १. १४,

२६, २७ ; ३. २२ ; ३. २१ ; २.

६, ३७ ; ३. २६, ३१, ५८

शब्दम् २. ४. २१

शब्दवत् २. ३. ५

शब्दः ३. ४. ३१

शब्दस्य ३. ३. ५२

शब्दात् १. १. ६, १३ ; ३. १, २४ ;

२. १. ४ ; ३. ४, ४. १६ ; ३.

१. २६ ; ३. ६, १६ ; ४. १, २२ ;

४. २. १ ; ४. १, २२

शब्दान्तरात् २. १. १८
 शब्दान्तरेभ्यः २. ३. १२
 शब्दाभ्याम् १. ३. १५
 शब्दे १. ३. २८; ३. ४. १७
 शब्देभ्यः १. ३. ४३; २. ३. ६
 शम ३. ४. २७
 शरीर १. ४. १; ३. १. २७
 शरीरे ३. ३. ५३
 शाखासु ३. ३. ५५
 शरीरः १. २. ३, २०
 शरीरात् ४. २. १२
 शास्ति १. १. १६
 शास्त्र १. १. ३, ३०; २. ३. ३३
 शास्त्रदृष्ट्या १. १. ३०
 शास्त्रयोनित्वात् १. १. ३
 शिरस्त्व ३. ३. १२
 शिष्ट २. १. १२
 शिष्टापरिमहाः २. ४. १०
 शिष्ट २. १. १२
 शिष्टेः ३. ३. ६१
 शुक् १. ३. ३४
 शेष ४. २. १७
 शेषत्वात् ३. ३. २६; ४. २
 शेषवत् ३. ३. ५
 शेषात् १. ४. १२; २. १. १७
 श्रवण १. ३. ३८
 श्रवणात् १. ३. ३४
 श्रुतत्वात् १. १. ११; ३. २. ३६

श्रुतम् ३. १. १२
 श्रुता १. २. १६
 श्रुति ३. ३. ४६
 श्रुतेः १. ३. २१; २. १. २७; ३. ४१; ४. ३, १८; ३. १. ४; २. ४, ७; ३. ६४; ४. ४, १६, २६; ४. ४४, ४६; ४. २. ५; ३. ६; ४. ८
 श्रुतोपनिषत्क १. २. १६
 श्रेष्ठः २. ४. ८
 श्रेष्ठात् २. ४. १७
 संकल्पात् ४. ४. ८
 संख्या १. ४. ११
 सतः २. ३. ६, ३१
 सत्य ३. ३. ३८
 सत्वात् २. १. १६
 सन्ध्यवत् ४. ४. १३
 सन्ध्ये ३. २. १
 सप्त २. ४. ५; ३. १. १५
 सम १. ४. १५
 समन्वयात् १. १. ४
 समवाय २. २. १३
 समञ्जसम् ३. ३. ६
 समन्वारम्भणात् ३. ४. ५
 समाचारे २. ३. ३
 समाधि २. ३. ३६
 समान १. ३. ३०
 समाना ४. २. ७

समाने ३. ३. ५, १६

समाहारात् ३. ३. ६३

समुच्चयीयेरन् ३. ३. ६०

समुदाये २. २. १८

सम्पत्तिः ३. २. १०

सम्पत्तेः १. २. ३१

सम्पत्योः ४. ४. १६

सम्पद्य ४. ४. १

सम्पद्यते ४. १. १६

सम्परिष्वक्तः ३. १. १

सम्प्रसादात् १. ३. ८

सम्बन्ध १. १. २६ ; २. २. ३८ ;

३. २. ३१

सम्बन्धस्य ४. २. १६

सम्बन्धात् २. ३. ४८ ; ३. ३. २० ;

४. ३. ३

सम्भवात् १. ३. २६ ; ४. १. ७

सम्भृति ३. ३. २३

सम्भोग १. २. ८

सर्व २. १. ३०, ३७ ; ३. ३. १, १० ;

२. ३७ ; ४. २६, २८

सर्वगतत्वम् ३. २. ३७

सर्वत्र १. २. १ ; ३. २. ११

सर्वथा २. २. ३२ ; ३. ४. ३४

सर्ववत् ३. ३. ३

सर्वाणि ४. २. २

सर्वाज्ञानुमतिः ३. ४. २८

सर्वासाम् ३. ३. ३१

सर्वे १. ४. २८

सह २. ४. १० ; ३. ३. ६५ ;

४. ३. १०

सहकारित्वेन ३. ४. ३३

सहकारी ३. ४. ४७

सहभाव ३. ३. ६५

सहशिष्टि २. ४. १०

संज्ञा २. ४. २०

संज्ञातः ३. ३. ८

संयमने ३. १. १३

संराधने ३. २. २४

संशोकजस्य ३. १. २१

संसार ४. २. ८

संस्कार १. ३. ३६

सः १. ३. १३, १८ ; २. ३. १३ ;

३. २. ६. ६ ; ४. १. ४ ; २. ४

सा १. ३. ११ ; ३. ३. ३८

साक्षात् १. २. २८ ; ४. २५

साधारण १. २. २४

साधारण्य ३. ३. ६४

सापेक्षत्वात् २. १. ३४

सामान्य ३. १. २२

सामञ्जस्यात् ३. २. २०

सामर्थ्यात् ४. २. १७

सामान्य ३. ३. ३३

सामान्यात् १. १. १० ; ३. २. ३२ ;

३. १३, ५१

सामीप्यात् ४. ३. ६

साम्पराये ३. ३. २७
 साम्य ३. ४. १६ ; ४. ४. २१
 साम्यात् २. २. १३
 सारत्वात् २. ३. २६
 सिकृ ३. १. २६
 सिद्धिः २. २. २७
 सिद्धेः १. ४. २० ; ४. ३. ५
 सुकृत ३. १. ११
 सुख १. २. १५
 सुषुप्ति १. ३. ४२
 सूक्ष्मम् १. ४. २ ; ४. २. ६
 सूचकः ३. २. ४
 सूच्यते १. ३. ३४
 सूर्यक ३. २. १८
 सृष्टिः ३. २. १
 सेतु ३. २. ३१
 स्तुतये ३. ४. १४
 स्तुति ३. ३. २६
 स्तुतिमात्रम् ३. ४. २१
 स्थान १. २. १४ ; ३. २. ३४
 स्थानतः ३. २. ११
 स्थिति १. ३. ७
 स्थितिम् ४. ४. १६
 स्पष्टः ४. २. १३
 स्मरन्ति २. ३. ४७ ; ३. १. १४ ;
 ४. १. १०
 स्मर्यते १. ३. २३ ; २. ३. ४५ ;

३. १. १६, २. १७ ; ४. ३०,
 ३७ ; ४. २. १४, २१
 स्मर्यमाणम् १. २. २५
 स्मार्त्तम् १. २. १६
 स्मार्त्ते ४. २. २१
 स्मृति २. १. १
 स्मृतिभ्याम् ३. १. ८
 स्मृतेः १. २. ६ ; ३. ३०, ३८ ;
 ३. ४. ४३ ; ४. ३. ११
 स्यात् १. २. २५ ; २. १. १३ ; ३.
 ५, १६ ; ३. ३. १७, ४५ ; ४. २७
 स्व १. १. ६ ; ३. १ ; २. १. १०,
 २६ ; ३. २०, २२ ; ३. ३. ३५
 स्वप्न २. २. २६
 स्वरूपः १. ३. १६
 स्वरूपत्वात् ३. २. ३
 स्वाध्यायस्य ३. ३. ३
 स्वाप्यय ४. ४. १६
 स्वामिनः ३. ४. ४४
 स्वेन ४. ४. १
 हस्त २. ४. ६
 हानौ ३. ३. २६
 हार्द ४. २. १७
 हि १. १. २५, २६ ; २. ११, २०,
 ३१ ; ३. १५, ३३, ३४ ; ४. ५,
 ६, २७ ; २. १. २४, २८, ३४ ;
 ३. १०, २४ ; ४. ११ ; ३. १.
 ५, ७ ; २. १, ४, ५, ११, १४,

२२, २३, २६; ३० ३, १२, २७,	हृदि १० ३० २५ ; २० ३० ०४
२६, ३७, ३८, ४२, ४४, ५१,	हेतु १० १० १४ ; ३० २० ४१; ३० ६०
५५, ५७; ४० १७, १८, ४५ ;	हेतुके २० २० १८
४० १० ४, १२, १७, १८; २०	हेयत्व १० १० ८
६, १३, १५; ४० १०, १५,	होत्र ४० १० १६
१६, १८	ह्रस्व २० २० ११
हत्त २० १० २१	हास ३० २० २०

सूत्रसंख्या

प्रथमे अध्याये	निम्बार्कः	बलदेवः	भास्करः	मध्वः	रामानुजः	वल्लभः	विज्ञान- भिन्नुः	शङ्करः	श्रीक
१ पादे	३२	३१	३१	३१	३२	३१	३१	३१	३
२ पादे	३३	३३	३२	३२	३३	३२	३२	३२	३
३ पादे	४४	४३	४३	४३	४४	४३	४३	४३	४
४ पादे	२८	२८	२७	२६	२६	२८	२८	२८	२।
समष्टिः	१३७	१३६	१३३	१३६	१३८	१३४	१३४	१३४	१३।

द्वितीये अध्याये	निम्बार्कः	बलदेवः	भास्करः	मध्वः	रामानुजः	वल्लभः	विज्ञान- भिन्नुः	शङ्करः	श्रीक
१ पादे	३६	३६	३७	३७	३६	३७	३७	३७	३।
२ पादे	४६	४६	४४	४६	४२	४६	४६	४६	४
३ पादे	६२	६१	६३	६३	६२	६३	६३	६३	६
४ पादे	२१	२२	२२	२३	१६	२२	२२	२२	१।
समष्टिः	१६३	१६४	१६६	१६८	१४६	१६७	१६७	१६७	१४।

तृतीये अध्याये	निम्बार्कः	बलदेवः	भास्करः	मध्वः	रामानुजः	वल्लभः	विज्ञान- भिन्नुः	शङ्करः	श्रीक
१ पादे	२७	२८	२६	२८	२७	२७	२७	२७	२
२ पादे	४१	४२	४१	४२	४०	४१	४१	४१	४
३ पादे	६४	६८	६६	६८	६४	६६	६६	६६	६
४ पादे	६१	६१	६०	६१	६१	६१	६२	६२	६
समष्टिः	१८३	१८६	१८३	१८६	१८२	१८६	१८६	१८६	१८

सूत्रसंख्या

चतुर्थे अध्याये	निम्बार्क	वलदेवः	भास्करः	मध्वः	रामानुजः	वल्लभः	विज्ञान- मित्रः	शङ्करः	श्रीकण्ठः
१ पादे	१६	१६	१८	१६	१६	१६	१६	१६	१६
२ पादे	२०	२१	२०	२२	२०	२१	२१	२१	२०
३ पादे	१५	१६	१५	१६	१५	१७	१६	१६	१५
४ पादे	२२	२२	२२	२३	२२	२२	२३	२२	२२
समष्टिः	७६	७८	७५	८०	७६	७६	७६	७८	७६

सूत्रसमष्टिः

निम्बार्कस्य ५४६ । वलदेवस्य ५५६ । भास्करस्य ५४७ । मध्वस्य ५६२ ।
रामानुजस्य ५४५ । वल्लभस्य ५५५ । विज्ञानमित्रोः ५५६ । शङ्करस्य ५५५ ।
श्रीकण्ठस्य ५४५ ।
